

"KELEIVIS"

DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.

Prenumerata metams:

Amerikoje \$1.50
Kanadoj ir užrubežiuose \$2.00

Prenumerata pusei metų:

Kanadoj ir užrubežiuose \$1.25
Amerikoje 90c

Apgarsinimų kainos klauskit laišku.

Kreipiantis su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:

"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"

LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.

Every Wednesday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians
in the City of Boston 50,000 in
New England and out 500,000
in the United States.

The Best Advertising Medium.

Advertising rates on application.

All communications should be
addressed to:

"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 17

Telephone:
So. Boston, 935-W.

SO. BOSTON, MASS., 27 Balandžio (April), 1915

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston, 935-W.

Metas XI.

Didelis mušis Belgijoj; Vokiečiai kariauja nuodais; Austrijoj didelės riaušės

Netikę keliai sustabdė mušius Lietuvoj ir Lenkijoj. Vokiečiai sutraukė dabar dideles spēkas Belgijon ir nori prasilausti per sąjungininkų pozicijas, linkui francūzų miesto Colais. Tuo tikslu jie naudoja nuodingas bombas. Dardanelius sąjungininkai ima nuo vandens ir nuo sausžemio. Lenkija visiškai išpustyta. Vokiečiai neteko jau 1.800,000 kareivių.

Šis "Keleivio" numeris turį 16 puslapių. Kaina 5c.

Iš kares lauko.

VOKIEČIAI ŠLUOJA SAVO PRIEŠUS.

Užėjus pavasariui, Lietuvoj ir Lenkijoj žemė taip praskydo, kad karė tenai pasidarė beveik negalima. Todėl vokiečiai paėmė iš čia daug savo kariumenės ir didelėmis spēkomis užpuolė priešus vakaruose. Jau antra savaitė kaip Ypro apilinkėj, Belgijoj, siaučia baisūs mušiai. Vokiečiai veržiasi prie Ypro miesto, kuris paskui galėtų būti jiems raktu į francūzų pajurio miestą Colais, kurį jau keli mėnesiai atgal vokiečiai bandė paimti ir paklojo 150,000 savo kareivių.

Dabar vokiečiams sekasi gerai. Sakoma, kad prieš šito užpuolimo vokiečiai senai jau rengėsi ir gerai prisirengė. Jie turį sutraukę čia apie 500,000 kareivių ir daug kanuolių. Visų pirmausia jie čia užpuolė penkių mylių ilgio apkasas, kuriuose stovėjo francūzai, anglai ir belgai. Negalėdami kitaip išmūšti priešininkų iš pozicijų, vokiečiai pradėjo mētyt bombas, kurios išduoda nuodingus gazus. Nuo tų gazų kareiviai pradeda tuojau vėmti, pradeda tasyti vidurius, graužti akis ir noroms nenoroms reikia bēgti. Ir tokiu būdu vokiečiai paėmė pirmūnes priešininko pozicijas. Paskui jie žengė ir toliau. Užėmė Lizernę miestą, paėmė nelaisvėn 2470 francūzų ir anglų, užgriebė 35 kanuoles ir daug kulkasvaidžių.

Vėlesnės žinios praneša, kad vokiečiai paėmė dar 1,000 anglų nelaisvėn, užėmė St. Julien ir Kerseleare sodžius ir priėjo jau ant 4 mylių prie Ypro. Ties St. Julien anglai buvo sugrįžę ir bandė savo poziciją atsiimti, bet buvo atmušti su dideliais nuostoliais.

Karščiausia kova ėjo dėl kalno No. 60, nuo kurio galima valdyti visą Ypro apilinkę. Po baisios skerdynės kalnas pasiliko visgi anglų rankose. Londono kritikai sako, kad pakol tas kalnas bus sąjungininkų rankose, vokiečiai Ypro nepašims.

MUŠIS TARP LIUDVINAVO IR KALVARIJOS.

Iš Petrogrado pranešama, kad tarp Liudvinavo ir Kalvarijos, Suvalkų gubernijoj, vėl buvo mušis. Iš 24 i 25 balandžio naktį apie 1,000 vokiečių buvo užpuolę ant rusų pozicijų, bet lengvai buvo atmušti ir turėjo bēgti betvarkėj.

VOKIEČIŲ ANTPUOLIS JAU SULAIKYTAS.

Paskutinės žinios iš karės lauko sako, kad smarkus vokiečių antpuolis, kurio tikslu buvo prasimušti apie Yprą per sąjungininkų eiles, likos jau sulaikytas. Nuostoliai iš abiejų pusių esą baisūs. Vokiečiai sako, kad per šitą antpuolį jie paėmė iš viso 5000 belaisvių ir 45 kanuolių.

DAR APIE PRZEMYSŁIO GROBĮ.

Rusams teko 123,006 belaisvių ir 900 kanuolių.

Iš Petrogrado pranešama: "Visi belaisviai iš Przemyslo dabar vežami Rusijos gilumon. Iš viso jų yra 9 generalai, 2,307 oficeriai ir 113,890 kareivių. Beto da tvirtovėj yra 6,800 ligonių arba sužeistų, kurie taipgi turi but priskaityti prie belaisvių, bet dabar jų da negalima vežti, todėl jie pasilieka tvirtovėj, pakol pasveiks. Jiems prižiūrėti tvirtovėj palikta 229 austrų gydytojų ir mielaširdystės seserų.

"Paimta Przemyslo tvirtovėj daugybė karės įtaisų tebėra da nesuskaityta, bet galima tiek pasakyti, kad mums teko suvirsti 900 kanuolių ir kas diena atrandam vis naujus amunicijos sandelius. Daug kanuolių ir šautuvų austrai suvertė upėn. Mes rengiamės pasikandintus ginklus ištraukti."

PAĖMĖ 1,600 FRANCŲZŲ IR 17 KANUOLIŲ.

Francūzijoj, Meuse paupio kalnuose vokiečiams pasisekė vienoj vietoj užduoti francūzams smarkų smugį. Pietvakariūs nuo Combres vokiečiai prasimušė per kelias francūzų eiles ir užėmė jų pozicijas. Naktį francūzai bandė savo pozicijas atsiimti, bet buvo atmušti su dideliais nuostoliais. Šitam susiremime vokiečiai paėmė nelaisvėn 1,600 francūzų ir 17 kanuolių.

AUSTRAI BELAISVIAI PETROGRADE.

Vienas korespondentas rašo, kad su belaisviais rusai apsieina gana gerai. Per Petrogradą kasdieną beveik gabenama belaisvių iš Przemyslo. Pribuvus Petrogradan, jiems aproda gražesnes gatves, namus, o paskui veža toliau.

ANGLIJOS NUOSTOLIAI — 139,347 KAREIVIŲ.

Anglijos karės sekretorius pranešė parlamente, kad nuo karės pradžios iki 11 balandžio Anglija neteko 139,347 kareivių.

1915. by American Press Association
Tauragės miestelio griuvėsiai. Tauragė stovi prie pat Prūsų rubežiaus, Kauno gub. Dabar Tauragė vokiečių rankose.

VOKIETIJA NETEKO JAU 1,800,000 KAREIVIŲ.

Francūzų valdžia apskaito Vokietijos spēkas ir nuostolius taip:

Ramybės laiku Vokietijos armija susideda iš 25 korpusų (korpusas — 40,000 kareivių). Kada karė prasidėjo, vokiečių generalis štabas nutarė sutriuškinti francūzų armiją didelėmis spēkomis, todėl jie darė viską, kad pastatius kuodidžiausią armiją. Ir iki spalio mėnesio Vokietija pastatė abejuose karės frontuose 61 korpusą, arba 2,440,000 kareivių.

Spaliu mėnesyje Vokietija pagamino da 7 korpusus, o sausio mėnesyje, š. m., vokiečių ant karės lauko buvo jau 69 korpusai arba 2,760,000.

Išvairūs dokumentai liudija, kad sausio viduryje vokiečių nuostoliai abejuose karės frontuose siekė jau 1,800,000 kareivių. Prie to da nepriskaityti nuostoliai iš paskutinių mušių Lenkijoj ir Lietuvoj, kur taipgi daug vokiečių žuvo. Padėkime, kad iš tų 1,800,000 vokiečių nuostolių, prie kurių priklausau ne vien užmušti, bet sužeisti ir paimti nelaisvėn, pusė milijono pasveiko ir vėl sugrįžo ant karės lauko, tai visgi ir tuomet da per 6 mėnesius Vokietijos nuostoliai bus 1,300,000 kareivių. Dabargi suėjo jau 9 mėnesiai karės, todėl šita skaitlinė vėl turėtų but padidinta.

Iš viso gi nuo karės pradžios Vokietija pastatiusi prie ginklo jau 4,000,000 kareivių, bet ne visi jie ant karės lauko; kiti tvirtovėse, kiti saugoja geležinkelius, kiti tvarką daboja.

AMERIKOS OFICIERIAI GRĮŽTA.

Europos karei prasidėjus tenai išvažiavo daug Amerikos oficerių pasimokinti karės meno. Dabar Amerikos valdžia liepė visiems sa-vo oficeriams grįžti namo ir jie jau atvažiuoja.

KARPATUOSE BUS DIDELIS MUŠIS.

Kaip buvo jau rašyta, iki šiol Karpatų kalnuose riksams sekėsi. Nors po valiai, bet visgi jie ėjo pirmyn. Jie perėjo jau daugiau, kaip dvi trečdali kalnų. Ypač jie padarė didelį žingsnį pirmyn susilaukę Przemyslo apgulimo armijos. Bet pastaromis dienomis veikimas Karpatuose lyg ir apsisistoją. Buna tik smulkūs susiremimai. Rusai sako, kad jiems reikia susitvarkyt naujai užimtoje pozicijoje. Tuotarpu vokiečiai su austrais susilauk organizuojasi į naujas grupas ir rengiasi netikėtai užpulti ant rusų tokioj vietoj, kur jie visai nesitiki. Vokiečiams ir austrams atėjo Karpatų frontan jau sunkių kanuolių.

VOKIEČIAI PASKANDINO 50 PREKINIŲ LAIVŲ.

Generalis Anglijos konsulis Amerikoj paskelbė, kad nuo naujų metų iki 17 kovo vokiečiai paskandino Anglijos pakraščiuose 36 prekinis laivus, su kuriais žuvo 82 žmonės. Iš viso gi per tą laiką Anglijon atplaukė 8220, išplaukė 7629 laivai.

Daugiausia nuostolių vokiečių submarinai pridarė nuo 11 iki 17 kovo, nes i tas 6 dienas paskandino 12 laivų, su kuriais žuvo 16 žmonių.

Tarp paskandintų laivų 2 laivai buvo švedų, 3 norvegų ir 2 amerikiečių; kiti anglų.

BLOKADA AFRIKOS PAKRAŠČIUOSE.

Balandžio 24 d. sąjungininkai uždėjo vokiečių Afrikos pakraščiu blokadą. Dabar vokiečiai jau negali nieko tenai parsitraukti, nė išsiųsti. Blokada traukiasi 200 mylių ilgio pakraščiu.

BEDARBĖ OLANDIJOJ.

Olandijos darbininkų unijų sąjunga praneša, kad Olandijoj dabar pusė žmonių nedirba.

LENKIJA VISIŠKAI IŠPUSTYTA.

Nuostolių padaryta už \$500,000,000; namų sunaikinta 5,500.

Bostono "Globe" gavo iš Berlyno korespondenciją, kur, pasiremiant Berlyno laikraščių žiniomis, aprašoma dabartinis Lenkijos statusas. "Išpustymo paveikslas toks baisus, kad žodžiais sunku jis apibūdinti," sako korespondentas. "Daugiau kaip 5,500 namų guli griuvėsiuose, tukstanciai kaimiečių be maisto ir pastogės gyvena žemėn įsikasę, urvuose, ir niekur negalima gauti jokio darbo. Tai tokios žinios ateina iš rusų Lenkijos.

"Kaip matyt, tai rusai bėgdami prieš ateinančius vokiečius Lenkijoj elgėsi negeriai, kaip Prūsų Lietuvoje. Po jų pasiliko tik griuvėsiai ir kruvos pelėnų. Išpustytoj Lenkijoj dabar grėsia ligos ir badas yra neišvengiamas.

"Kaimiečiai pasidarė visai bešališki linkui savo likimo ir net bandyt nebando taisyti sugriautus savo namus arba sėti kokius nors javus, kuriems atėjo jau laikas. Vidutinio amžiaus vyrai visi paimti kariumenėn arba užmušti, pasiliko tik moteris, seni vyrai ir vaikai. Tie apie nieką nesirūpina, nes vistiek nesitiki gyventi.

"Karės yra apimti trys Lenkijos ketvirtadaliai ir nuostoliai apskaitomi i \$500,000,000. Rusai besitraukdami atgal išsivare su savim visus gyvulius. Neliuko nė vieno arklio, nė vienos karvės. Besitraukdami atgal rusai naikino viską matomai dėlto, kad nepalikus nieko vokiečiams."

RUSAI VĖL KAIZERIO ŽEMĖJ.

Pereitoj savaitėj rusų raičiai vėl įsiveržė i Prusus ir joja linkui Klaipėdos, iš kur nesenai vokiečiai juos išvijo.

KANADIEČIAI KARŠTOJ UGNyje.

Kanados kareiviai, kurie išvažiavo su Anglijos kariuomene kariauti prieš vokiečius, pereitoj savaitėj Belgijoj, Ypro apilinkėj pateko i karštą ugnį ir sunkiai nukentėjo. Pagaliau jiems prisiejo bėgti ir palikti vokiečiams 4 savo kanuoles. Keliom valandom jie sugrįžo atsiimti savo kanuolių ir vokiečiai vėl pasitiko juos mirtinga ugnimi. Tečiaus nežiurint sunkių nuostolių, kanadiečiai atsiėmė savo kanuoles ir da paėmė keliolika vokiečių nelaisvėn, tų tarpe vieną pulkininką.

VOKIEČIAI KARIAUJA NUODAIS.

Francūzai ir anglai kaltina vokiečius labai barbariškai pasielgime. Sakoma, kad pereitą ketvėrą, 22 balandžio, Belgijoj, Ypro apilinkėj, kada vėjas putė nuo vokiečių ant francūzų, vokiečiai pradėjo mētyt nuodingas bombas. Tos bombos sprogdamos skleidžia tokius gazus, kurie apsunkena kvėpavimą, verčia kareivius sunkiai vėmti ir per dvi myli už apkasų ėda akis; tie gazai tokie stiprūs, kad patis vokiečiai turėjo pusėtinaį palaukti, pakol jie galėjo užimti apleistą francūzų pozicijas. Haagos nutarimas vartojimą tokių bombų draudžia, bet vokiečiai to nepaiso.

TURKIJAI PRANAŠAUJA BADA.

Dabar Turkijoj duona labai pigi ir užtekina jos yra, nes pereitoj vasaroj labai gerai užderėjo javai. Bet ateinančiai vasarai labai mažai įsėta ir todėl Turkijai pranašaujama visuotinis badas.

TURKŲ POLICIJA SKERDŽIA ARMENUS.

Londonė gauta žinių, kad turkų Armenijoj, Arziškale ir Sukam miestuose policija įtaisė armenų skerdynę. Armenai yra katalikai, todėl turkai jų baisiai neapkenčia. Išplėsta veik visi armenų namai ir išžudyta daug žmonių. Turkų policija šitą pogromą vadovavo.

SĄJUNGININKŲ KARIUMENĖ JAU ANT GALIPOLI.

Sakoma, kad 20,000 sąjungininkų kariumenės išlipa Turkijoj ant Galipolio pussalio, kad padėjus laivynui lauzties per Dardanelius. Mat pasirodė, kad neturint kariumenės ant sausžemio, laivynas Dardanelių neįveiks.

JAPONIJA RENGIA SI Į KARĘ SU KYNAIS.

Kaip rodos, tai karė tarp Japonijos ir Kynų neišvengina. Japonija įteikė Kynų valdžiai savo reikalavimus Belgijoj, Ypro apilinkėj ir davė 3 dienas laiko atsakymui. Tuo tarpu jau 300,000 Japonijos kareivių sutraukta prie Port-Arturo, kad ultimatumo laukui pasibaigus tuojau būtų galima įsiveržti Kinijon.

ITALIJA KARĖN NESIKIŠ.

"Italija šiton karėn visai nesikiš. Laikydamosi nuosėliai ji laimės daug daugiau, negu prisidėjus prie vienos ar kitos pusės." Taip pasakė vienas augstas Italijos valdininkas.

PRUSŲ LIETUVA SUNAIKINTA.

Tukstanciai žmonių be maisto ir pastogės, tukstanciai namų sugedinta ir kelių milijonų dolerių turta sunaikinta — tokios buvo pasekmės įsiveržimo rusų i Prūsų Lietuvą. Miestai: Klaipėda, Nimersai, Pilkalnis, Goldapė ir Širvinta dabar priguli jau prie "mirusių miestų." Iš dalies apipulėti da ir šie miestai: Įsrutis (Instenburgh), Gumbinė, Magrabova ir Lykas (du pastarieji Mozurijoj).

VOKIETIJA GALI PASTATYTI DA 5,000,000 KAREIVIŲ.

Sumušti Vokietija nelengva. Tą dabar pripažįsta jau ir jos aršiausis priešas — Anglija. Jau 9 mėnesiai sukako, o Vokietija neįsileido ant savo žemės nė vieno priešio. Visa karė vedama priešingose šalys. Visa Belgija, veik trečia dalis Francūzijos ir turtingiausia Rusijos dalis — Lenkija ir Lietuva — vokiečių rankose. Tiek jau vokiečiai i 9 mėnesius laimėjo ir visai neišrodo, kad jų spēkos būtų išsisėmę. Tiesa, nuo karės pradžios Vokietija pastatė 4,000,000 kareivių, bet sakoma, kad dar 5,000,000 gali pastatyti.

DAILĖ VEŽA TVIRTOVEN.

Iš Paryžiaus pranešama, kad iš visų užkariautų Francūzijos vietų vokiečiai plėšia muzėjus ir gabeną dailės dalykus i Metz tvirtovė. Taipgi iš visų Alzacijos miestų, kurie da francūzų ne užimti, vokiečiai ima iš muzėjų brangiausius daiktus ir veža i Metzą.

PAĖMĖ 515 TURKŲ.

Pereitoj savaitėj Mezopotamijoj po aštraus mušio anglai paėmė nelaisvėn 515 turkų, tame skaičiuje 6 oficerius.

Peržvalga.

FALSIFIKUOTA S. L. A. ISTORIJA.

Per "Tėvynę" eina S. L. A. istorija. Tenai aprašoma visa Susivienijimo praeitis. Šitokia istorija būtų geras daiktas, jeigu ji būtų parašyta taip, kaip istorija turi būti rašoma — bešališkai ir teisingai. Bet taip nėra. S. L. A. istorijos autoriui, matyt, netiek rūpėta teisybė, kiek kandžiojimas savo politikos priešu. Vietomis to "istorijoj" randam stačiai fabrikuotų "faktų." Daleiskime, "Tėvynės" No. 16, kur kalbama apie Susivienijimo priešus, pasakyta štai koks dalykas:

"Gegužis su Michelsonu rašė visokių nebučius daiktus savo 'Keleivio' apie 'Tėvynės' redaktorių Jokubyną dėlto, kad jis atėmė (sic! 'Kel.' Red.) iš jų 'Tėvynės' spausdinimą. Tas neįteisingo jo jų akys, kad kiti apsiėmė tą darbą padaryti dvidešimčia dolerių laidai pigiau. Gegužis skėsi į draugus to Jokubyną, kol jis nesugrąžinsias vėl 'Tėvynę' spausdinti 'Keleivio' spausdintuvė."

Visoj šitoj pasakoj nė žodžio nėra teisybės. Viskas prasimanyta, viskas melas.

Kada "Tėvynė" buvo spausdinama "Keleivio" spausdintuvė ir kada ji buvo iš tos spausdintuvės atimta, Gegužis tuomet gyveno da Shenandoah'ryje. Pa., ir dirbo prie "Darbininkų Vilties" su "Keleivio" spausdintuve Bostone neturėjo nieko bendro. Todėl toks tvirtas pasakymas, kad "Gegužis sakėsi į savo draugus to Jokubyną, kol jis nesugrąžinsias vėl 'Tėvynę' spausdinti 'Keleivio' spausdintuvė," yra netik absurdas, bet iškraipymas teisybės, fabrikavimas visai nebučių atsitikimų, šmeižimas nekaltų žmonių, žodžių sakant — piktas ir nesvarus darbas. Ir tai vadinasi — S. L. A. Istorija!

Michelsonas taipgi nieko bendro su "Tėvynės" spausdinimu tuomet neturėjo. Nors jis ir dirbo tuomet prie "Keleivio," bet dirbo už algą ir spausdintuvės biznis jam buvo ne galvoj. "Kel." tuomet prigulėjo A. Zvingilui, bet ne Michelsonui su Gegužiu, kaip tai Susivienijimo "istorija" tvirtina.

Neteisybė ir prasimanymas ir tame, kad "Tėvynės" spausdinimą tuomet atėmė iš "Keleivio" spausdintuvės Jokubynas. Jeigu "istorijos" autoriui būtų parinkęs nors kiek faktų, bet nerašęs kas jam ant seilės užėjo, jis tokių klaidų gal nebūtų pridūręs. Jis būtų sužinojęs, kad Jokubynas su "Tėvynės" spausdinimu taipgi neturėjo nieko bendro. Tuo reikalu tuomet rūpinosi administratorius Viskoška, kuris su Jokubynu taip sutikdavo, kaip šuo su kate vienoj skrynioj uždaryti. Taigi jeigu "Keleivis" tuomet būtų taip keršijęs už atėmimą iš jo spausdintuvės "Tėvynės," kaip tvirtina S. L. A. "istorija," tai jis būtų rašęs tuos "visokių nebučius daiktus" ne apie "Tėvynės" redaktorių Jokubyną, bet apie jos administratorių Viskošką. O to visai nebuvo.

Neteisybė ir tame, kad atidavus "Tėvynę" kitur spausdinti, apsiėjo \$20.00 pigiau. Tiesa, žydai spausdino SLA. organą truputį pigiau, bet už tai nesulankstydavo ir "Tėvynės" administracija turėjo priimti da vieną darbininką, R. Vasiliauską, kuris padėdavo sulankstyti. Taigi paskaičius laikraščio sulankstymo darbą, kurį dabar "T." administracija turėjo pati jau atlikti, "Tėvynės" spausdinimas pas žydus apsiėjo Susivienijimui ne pigiau, bet brangiau.

Tai tik trumpam straipsnelyje tiek neteisybių prirašyta. O kas būtų, jeigu perkratytų visą veikalą?

Susivienijimo nariai, jeigu jie nori turėti savo organizacijos teisingą istoriją, bet ne faktų iškraipymą ir nepatinkamų "istorijos" autoriui ypatų šmeižimą, turėtų užprotestuoti prieš tokią falsifikaciją.

"SOCIALDEMOKRATAS" JAU ATĖJO.

Gavom jau pirmutinį numerį "Socialdemokrato," kurio pranešimą buvom jau ankščiau paminėję.

Pirmutinis numeris nedidelis, taip kaip vienas "Keleivio" lapas keturliškai sudėtas; bet nors ir nedidelis jisai, vienok yra įdomių dalykų pasiskaitymui.

"Socialdemokrato" uždavinį bus gvildinti daugiausia teorijos klausimai, nes — "Istikrų, niekur taip nešluobojama social-demokratų, kaip pas mus; niekur nėra tokio menko social-demokratų principų pažinimo, kaip mūsų draugų tarpe. Kitaip ir būti negalėjo, nes iki šiol jie neturėjo iskur kiek naudingiau pažinti tuos principus."

Pirmiausia "Socialdemokratui" rūpėsi dienos klausimai. O tu klausimų daug:

"Pirmiausia, žinoma, rūpės mums dienos klausimai. Butinai reikia išaiškinti dabartinio karo priežastis ir nuvesti paciją, kuri užėmė jame įvairių kraštų s-d. partijos. Reikia nutraukti kaukė nuo įvairių lietuvių patriotų veidų, kurie tėvynės labu prisidengė, rūpinasi augančios lietuvių buržuazijos reikalais. Reikia parodyti visiems caro patriotai, pradedant juodaisiais Pranašiais ir Olsais, baigiant liberalais iš 'L. Ukininko.' Tas pats reikia padaryti ir su Amerikos liberalais ir klerikalais. Tokiu laiku jie aiškiausia pasirodo kuo esą, ir mes butinai turime supažindinti su jais kuopliausias lietuvių darbininkų minias, kad jos išmokyti atskirti, kas jų draugas ir kas priešininkas. Atsiėpsime ir Lietuvos šelpimo klausimu, kuris iki šiol da labai neaiškus daugeliui mūsų draugų. Atsiėpsime ir kitais klausimais, kuriuos gyvenimas kels, ir stengsimės juos risti, pasiremami tarp tautinės s-d.-jos ir klesų kovos pamatais.

"Mes stengsimės be jokių priemaišų nešti darbininkams marksizmo mokslą. Kiek galėdami, padėsime jiems apsisvalyti nuo tautinės ideologijos, kuri da taip stipri yra mūsų darbininkų tarpe ir vienam ar kitam klausime vienija juos su lietuvių buržuazija, o ne su kitų tautų proletarija. Rūpinimės sužadinti juose pasitikėjimą vien savo spėkomis; aiškisime savarankumo reikalingumą kiekvienam žingsnyje."

Pirma mes buvom išreiškę nuomonę, kad "Socialdemokrato" uždutį galėtų atlikti "Rankpelnis." Mes taip sakėm, nes pranešime nebuvo pasakyta, kokiais uždaviniais "Socialdemokrato" žada eiti. Gavę gi dabar pirmutinį "S." numerį mes pamatėm, kad jis savo vietoj yra reikalingas ir mes jam linkime kuogeriausio pasisekimo.

Kaina už 6 num. 25c., už 12 num. 50 c. Adresas: "Socialdemokratas," 76 Main str., Bellshill, Scotland.

"KATALIKAS" VIRTO "ANARCHISTU."

Klerikalai visuomet palaiiko kapitalistiškos valdžios pusę. Jie net užsiuola ant socializmo, kam tie kritikuoja valdžią. Taip darydavo ir Chicago "Ka-kas." Bet štai anadien plėšikai išplėšė "Ka-ko" leidėjo brolio banką ir —

"daugelis manė, kad 'Katalikas' ims ir užtai lojoti socialistus. Bet apsiirkom! Vietoj to jis da radiikaliskai pasidarė ir policiją apkalino, kad laiko savo globoje tokius vidurdienio plėšikus. Tie plėšikai turtingi, automobiliais važinėja teip, kaip ir mūsų bankieriai. Aplipstieji, turbut, suprato, kad plėšikai yra jų pačių klesos nariai ir dėlto jau nedrįso primet juos socialistams. Dagi 'anarchistiškai' ėmė karščiuotis, sakdami, kad reikia apsiginkluot revolveriais, jeigu policija sebrauja su plėšikais."

Taip rašo iš Chicago "Dilgėlių" korespondentas Čik.

"DRAUGAS" ISIŠOKO.

Mes buvom ja uporą kartų pastebėję, kad "Draugo" redakcijoj sėdi turbūt labai neatsargūs žmonės, nes jų laikraštis labai tankiai išsišoka. Bet nekuomet jis da nebuvo taip išsišokęs, kaip dabar dėl išdinamitavimo kun. Kudirkos klebonijos. Štai kas apie tai rašoma 16-tam to laikraščio numeryje, įžanginiam straipsnyje:

"Dar nenustojo laikraščiai rašinėti, dar tebėra naujas kapas a. a. kun. Zebrio ir J. Gilmonaitės, kurie krito auka lietuviškių banditų, kaip štai šiose dienose išgirdome bandymą papildyti panašią žmogūdybę su kitu lietuvių kunigu, kun. J. V. Kudirka, Kingston, Pa. klebonu.

"Balandžio 8 d. pusę desimtos valandos vakare, kada kun. Kudirka nieko blogo nemanydamas sėdėjo savo kambaryje ir skaitė, sklido smarkus sprogimas — eksplozijos garsas, nuo kurio sugriuvo priešakinė namų dalis (gonkos) ir išbėrė klebonijos langai. Zeistie niko nesužeidė, tik ačiū nevykusiam užtaisymui dinamitu."

Toliaus "Draugas" pasako, kiek kun. Kudirka gavo grasininių laiškų, kaip jis gaudinamas mirtimi ir klausia:

"Dabar klausimas kas tą banditų darbą veikė. Su savo parapijoniškus kun. Kudirką gyvena sutikime, taigi iš jų pusės nieko blogo negalima tikėtis. Svetimtaučiai plėšikai — gal buti, kad kartais ir ateitų prie tokio darbo, bet labai abejotina, ir nėra jokio pamato tai manyti."

Pastatęs su šitokiais argumentais klausimą, "Draugas" tuojaus daro šitoki išvedimą:

"Lieka viena dar rūšis žmonių, tai mūsų 'mokslu vyrai,' t. y. mokiniai ir pasekėjai garsųjų mūsų cecilijų laikraščių ir jų literatūros išauklėti."

Kaip motot, "Draugas," sako, kad tie juodrankiai, kurie rašinėja kunigams grasinančius laiškus ir suardė dinamitu kun. Kudirkos kleboniją, yra socialistiškų laikraščių skaitytojai. Rašydami tokį straipsnį "Draugo" redaktoreliai patį nieko nežinojo, ką jie kalba; jie tik spėjo ir nepataikė išpėti. Policija kaltininką sugavo ir jis tuojaus prisipažino, kad jis yra katalikas ir kitokių laikraščių nekaitė, kaip tik katalikiškus.

Policija kelis kartus jo klausė, ar ne priguli jis prie socialistų ir visuomet gavo tą patį atsakymą: "Ne, prie socialistų aš niekad neprigulėjau ir nežinau, kas jie yra."

Taigi dabar sulyg "Draugo" logikos išeina, kad katalikiški laikraščiai, taigi ir pats "Draugas," auklėja juodrankius ir bombininkus.

Išsišoko vyras.

DELEI KIAULĖNO SANTIKŲ SU TAUTININKAIS.

"Keleivio" 15-tam numerio tilpo p. P. Šetekšnio straipsnelis "Kiaulėnas surištas su tautininkais." "Tėvynė" tą straipsnelį perskaičius labai pasipiktino, buk tenai nešvari kalba vartojama, padarė stipresnių vietų ištraukas ir sako, kad "Keleivio" redakcija šitokiai kalbai pritaria.

Is viso to, ką "Tėvynė" apie tą straipsnelį pasakė, gaunamas toks įspūdis, kad tame straipsnelyje nebuvo nieko daugiau pasakyta, tik iškolioti tautininkai "vežiai," "spitunų valytojai," ir kad vien tik dėlto "Keleivio" redakcija Šetekšnio straipsneliui pritarė ir patalpino jį savo laikraštyje.

Taip darydama "Tėvynė" pasiėlgė labai vienpusiškai ir neteisingai. "Keleivio" redakcija patalpino p. Šetekšnio straipsnelį nedelto, kad jai patiktų to straips-

nelio kalba, bet dėlto, kad tenai išvedama aikštėn gana įdomūs ir svarbūs dalykai. Jis prirodo, kad Gabrielio brolis buvo "Giltinės" organizatorių ir pirmininku, kad toj plėšikų gaujoj dalyvavo ir Kiaulėnas, tečiaus socialistai tautininkams neprikaišioja, kad Kiaulėnas yra surištas su jais per Gabrielio brolį ir suorganizuotą "Giltinę." Jie neprikaišioja "Giltinėms" net pačiam jų Gabrielui, kada tas važinėjo po Ameriką ir rinko aukas, tuotarpu tautininkai su klerikalais prikaišioja socialistams ką tik pasigriebe.

Tai toks buvo p. Šetekšnio straipsnio turinys ir vien tik dėl jo turinio mes jį idejom. "Tėvynė" gi apie straipsnelio turinį užtyli, bet kalba apie atskirus žodžius. Tokia gudrybė išrodo nelabai etiška.

DARBININKŲ BALSAS KEISTAI ELGIASI.

I.W.W. unijos lietuvių skyrius neseniai pradėjo leisti Baltimore'j savo organą, "Darbininkų Balsą." Tas laikraštis turėjo aiškinti lietuviams I.W.W. unijos principus ir mokinti juos, kaip kovoti su kapitalistais.

Is tikrųjų gi tas laikraštis elgiaisi dabar visai priešingai. Vietoj mokinti darbininkus, kaip kovot su kapitalu, jisai veda atkakliausią kovą prieš socialistus. Nėra to numerio, kad nebūtų šmeižiami kiti lietuvių darbininkiški laikraščiai. Tuo tarpu apie darbininkų priešus jisai ir užsimint ne užsimena.

Mes norėtume paklausti tu darbininkų, kurie aukauja sunkiai uždirbtus savo centus "Darbininkų Balso" leidimui, ar jie nori, kad jų laikraštis taip elgtųsi, ar tik jų redaktoriaus naudoja jų laikraštį asmeniškai savo neapykantai skleisti?

Jeigu jie taip nori, tai mes norėtume išgirsti, ką jie mano tuomi atsiekti. O jeigu jie to nenori, tai jie turėtų pasirūpinti, kad jų laikraščio redakcija liautųsi užsipildinėjus ant kitų darbininkiškų laikraščių ir šmeižus socialistus.

15-tam "D. B." numeryje tilpo tulo Garnio iš Lawrence'o korespondencija, kur išreiškiama didžiausias džiaugsmas, kad tuli juodasimčiai tenai renka parašus ir nori sustabdyti "Keleivį." Ir "D. B." redakcija tokią korespondenciją talpina be jokios pastabos. Ar tai darbininkiškas laikraštis privalo taip elgtis? Juk jis tuomet niekuom nesiskyrja nuo paprasčiausių Rusijos juodasimčių.

AR ŽINOT, KAD —

Dabartinė karė kas diena lėsuoja apie \$50,000,000, butent: Rusijai \$12,500,000, Vokietijai \$12,500,000, Francuzijai \$7,750,000, Austrijai \$7,750,000 ir Anglijai \$7,750,000.

Serbai, bulgarai ir rusai yra tie patys slaviai, bet serbai savo parlamentą vadina "skupščina," bulgarai — "sobranje," o rusai — "duma."

Vokietijos karaliui Wilhelmui I-jam Vokietijos miestuose yra pastatyta 380 paminklų.

Filipinų giriose randasi įvairiausių ir brangiausių medžių pasaulyje. Tuli kietieji medžiai neturi sau lygių gražumui ir stiprumui.

Paryžiuje yra šunų rubsiuvys, kuris siuva parėdus vien tik šunims, ir daro didelį biznį.

Nardomojo laivo istorija.

Trumpumo dėlei pavadinsime čia jį submarinu. Tiesa, nėra tai lietuviškas žodis, bet jeigu kanuolė gali vadinoti armota, jeigu einantį savo spēka vežimą vadinam automobilium, orlaivį aeroplanu, o rusų batalijonui, einančiam užpuoliman, galima šaukti francužiškai — "marš!" tai kodėl gi pojurinį laivą negalima pavadinti lotinišku vardu — "submarinas?"

Šitoj karėj submarinas išlaikė pirmutinį kariškos savo vertės kvotimą ir gavo labai augstą laipsnį. Sulyg savo mažumo, jis atliko milžinišką darbą ir gali but, jog atliks dar didesnį. Yra tai vienintelis savo rūšies ginklas. Prieš jį nėra kitokio budo, kaip tik bėgti, jeigu bėgti yra dar laiko. Kanuolė galima sunaikinti kitą kanuolę, šautuvaž galima nuveikti kitą šautuvą, šarvuotį — kitą šarvuotį, orlaivį — kitą orlaivį. Submarino gi negalima nuveikti nei kanuole, nei šarvuotiu, nei orlaiviu, nēgi kitu submarinu. Pabandykit prieš vieną submariną išsiusti kitą — niekas iš to neišeis.

Nes po vandeniu submarinai nieko nemato, o ant viršaus viens prieš kitą nepasirodys.

Šis paveikslėlis parodo, kaip submarino oficerius žiūri per periskopą ir, budamas po vandeniu, mato kas dedasi ant viršaus.

Tiesa, submarinas turi savo akį, kuri kyšo iš vandens apie porą colių. Yra tai taip vadinamas periskopas, kurį lietuviškai galima būtų pavadinti gal ir žiuronu, nes j žiuroną jis ir pa-našus. Jis yra kiauras ir sudėti jame veidrodiniai stiklai atmuša juos paviršiu taip, kad oficerius budamas apačioje gali viską matyti, kas dedasi ant viršaus.

Tiesa, jeigu tą "akį" submarinui nušauti, tuomet jis nieko nematys. Bet tas sunku padaryti, nes iš tolo tarp vilnių sunku tokią "akį" ant jurių patėmyti, o pamatius ją arti jau nėra laiko j ją šaudyti. Kada nuo šarvuotio pamato submarino periskopą už kokio pusrvarčio, tuomet jau reikia kuogrečiausia bėgti, darant įvairius vingius. Bet ir tuomet da iš 2 yra įproga žūti. Reikia ruošti karkines juostas ir eiti dugnan su didžiausiu dredu.

Taigi iš visų ginklų submarinas yra baisiausias. Tiesia jis turi ir silpnų savo pusių. Visų pirmiausia pasinėres visiškai po vandeniu

jis yra aklas; paskui jis labai negreitas, iškiles dar vos tik 12 anglišių mylių į valandą, o kada pasineria — 8 mylias. Beto, jis negali plaukti labai toli nuo kranto, nes negali pasiimti ilgai kelionei kuro. Ir jį pamatius iš tolo ant viršaus labai lengva galima paskandinti iš mažiausios kanuolės. Jį gali net prekinis laivas paskandinti, jei suspės ant jo užvažiuot. Bet visos šitos submarino silpnybės išnyksta akyvaizdoj to, kad jis labai sunku pamatyti.

Submarino uždaviniai karės metu yra naikinti prieš laivyną be didelių nuostolių sau pačiam. Submarinas paprastai yra nedidelė nardomoji laivė. Tenai retai kada sutelpa daugiau, kaip 30 žmonių. Taigi jeigu kartais toks submarinas ir žuva laike pasekmingos atakos ant priešininko šarvuotio, tai visgi žuvinas 30 žmonių ir nedidelio laivelio yra menkniekis sulyginus tai su paskandinimu 20,000 tonų įtalpos šarvuotio ir 7,000—8,000 žmonių — pastarojo įgulos.

Kaip dabartinė karė parodė, didžiausias ir stipriausias laivynas prieš submariną yra bejėgis. Pavyzdžiui gali but 22 rugsėjo atsitikimas. Vienas vokiečių submarinas užpuolė Šiaurės juroj penkis anglių skraiduolius ir tris jų — "Aboukir," "Cressy" ir "Hogue" — su 1,459 žmonėmis paleido dugnan, o du likusieji vos tik spėjo pabėgti. Submarinas gi, pridaręs priešui tokių didelių nuostolių, sugrįžo namo čielas ir sveikas.

Ir dabar, kada Vokietija paskelbė Anglijos pakraščius blokadą, šita blokada vedama po vandeniu. Kuomet dideli Vokietijos laivai stovi pasislėpę savo uostuose ir nedrįsta akyvaizdoj Anglijos laivyno pasirodyti, vokiečių submarinai nardo apie Anglijos pakraščius, skandina prekinis laivus, ir galingas Anglijos laivynas negali jiems nieko padaryti.

Kada Vokietija pranešė, jog ji uždės apie Anglijos pakraščius blokadą, jeigu Anglijos laivai nesiliaus konfiskavę vežamąjį Vokietijai maistą, Anglija juokėsi iš Vokietijos "tuščių" grasinimų. Bet kada atėjo paskirtas blokados laikas, pasirodė, kad čia ne juokai. Ir dabar reta diena, kad vokiečių submarinai nepasikandintų Anglijos pakraščiuose kelių laivų su prekėmis. Be prekinųjų, vokiečių submarinai paskandino anglams 8 kariškus laivus, su 2,900 kareiviais; tuo tarpu submarinų žuvo tik 7, su keliais žmonėmis.

Pirmutinė mintis apie submariną užgimė amerikiečio Dovidio Bushnellio galvoje, 143 metai tam atgal. Bushnell buvo Yale universiteto (New Haven, Ct.) studentas. 1771-mais metais jis pradėjo galvoti apie padarymą tokio laivo, j kurį užsidarius galima būtų plaukti po vandeniu. Jam tuomet ir galvon neatėjo apie pritaikymą to laivo karės reikalam. Buvo tai tik veiklaus ir gilaus proto žaishlas.

Bushnell pabaigė savo planus 1775 metais ir tuojaus ėmėsi statyti laivą. Išėjo su-tvėrimas panašus į ilgą bačką, kurią galima buvo patasinti į vandenį, įleisus į patinę jos dalį vandens. Užpakalyje buvo propeleras arba laivo šriubas, kurį galima buvo sukuti už rankenos. Vidurije to laivo sėdėjo žmogus ir suko rankeną; už-

pakalyje sukėsi šriubas ir stumė priešakin laivą. Šitokiu budu savo laivą varydamas Bushnell galėjo nu-plaukti į valandą 2 myli. Oro galima buvo pasiimti lygiai pusei valandos. Taigi šitokioj bačkoj galima buvo nu-plaukti po vandeniu čielą mylią, bet prasilinkus pusei valandos reikėdavo su pum-pos pagalba varyti vandenį iš apatinės bačkos dalies laukan ir kilti ant viršaus.

Nors šita bačka buvo netobula ir nenaudinga, bet savo pamate problema buvo jau išrišta. Bushnell parodė, kad plaukiot po vandeniu galima; daugiau prigulėjo nuo ateities.

Kada 1776 metais amerikiečiai sukilo prieš Angliją, norėdami pasiūsiuoti nuo jos valdžios, Anglija prisijuntė stiprų laivyną, prieš kurį amerikiečiai turėjo vos kelis nedidelius laivelius. Tuomet amerikiečių generolu Putnamui, kuris ypatis-kai pažinojo Bushnellį ir ži-nojo apie jo išradimą, atėjo galvon mintis paskandinti anglių laivus su pagalba tos nardomos bačkos. Bushnellis tuojaus sugalvojo prie savo submarino da povandeninę miną arba torpedą. Buvo tai geležinė dežė, pripil-ta pilna parako, o vidurije buvo taip įtaisytas laikrodžio mechanizmas, kad paskirtu laiku skelė kibirkštis ir degė paraką. Šita dežė kaboj šalia nardomojo laivo. Prie jos buvo aštrus šriubas, taip pritaisy-tas, kad sėdint submarino vidurije galima juo prisukti miną prie priešininko laivo ir palikus ją tenai nuplaukti šalin, darbo užbaigimą paliekant laikrodžio mecha-nizmui.

Kada buvo jau viskas su-ruošta, tuomet išrinkta di-delis anglių laivas "Eagle," kuris stovėjo ties Staten Is-land ir pats Bushnell apsi-ėmė jį išsprogdinti. Bet ka-dangi pats Bushnell buvo menkos sveikatos ir negalė-jo taip daug rankena sukti, kad nuplaukus pas anglių laivą, tai tam darbu atlik-ti paimta tulas Lee, kuris lavinosi Bushnellio laivą valdyti per penkis dienas.

Pagaliaus vieną naktį Lee leidosi bandyti laimės. Priplaukė jis prie anglių lai-vo, pasinėrė ir pradėjo šriu-buoti prie jo šono savo mi-ną. Bet pasitaikė netikėta kliūtis. Pasirodė, kad an-glių laivas (laivai tuomet bu-vo mediniai) po vandeniu apkaustytas vario skardimi. Kaip Lee nebandė, minos prišriu-buoti negalėjo ir pa-klėjęs ją turėjo kuogrei-čiausia bėgti, nes užsuktas mechanizmas minoj pradėjo jau veikti. Mina sprogo pas-kirtu laiku, bet anglių lai-vui nepadarė jokios blėdies.

Po to nepasisekimo dau-giau bandymų nedaryta. Pats Bushnellis buvo išjuo-ktas ir pasitraukęs iš viešo-jo gyvenimo mirė kur ten Georgijos gilumoje.

Praslinko 25 metai ir apie submariną niekas daugiau negirdėjo. Tik apie 1801 metus, kada Napoleonas rengėsi į karę prieš Angliją, jam įteikta šitokia turinio laiškas: "Jura, kuri atski-ria tave nuo tavo priešu, su-teikia jiems didelę persvarą ant tavęs. Bet jei norėtum, aš šitą kliūtį galėčiau pra-salinti." Po tokiu laišku pa-sirašęs buvo Robertas Ful-tonas, kurio vardas dabar yra gana garsus, bet tuomet buvo da niekam nežinomas.

Napoleonas paskyrė ko-misiją, kad ištirtų Fultoną planus ir buvo jau tiek juos pagerinęs, kad j nardomąjį jo laivą galėjo sutilpti tris žmonės, laivas galėjo pasi-

Pagal E. Vandervelde.

Socializmas ir Religija.

nerti 25 pėdas ir ėjo po vandeniui 500 jardų. Išbandymui duota jam sena laivė, kuri turėjo atstovauti kariską anglų laivą; tėjant komisijos nariams per žiuronus, Fultonas priplaukė visai nematomas, išmetė seną laivę į padanges ir sugrižo sveikas.

Rodėsi, kad submarino reikalas buvo jau laimėtas. Napoleonas leido Fultonui pradėti veikti prieš anglų laivyną, kuris buvo užbloka- vęs Francūzijos pakraščius. Bet anglų šnipai savo laivynui apie tai pranešė ir šitas pasitraukė nuo krašto taip toli, kad Fultonas nardomai valtis negalėjo pasinėrus iki jo nueiti. Fultonas tykojo ir laukė progos per kelis mėnesius, bet vis veltui. Napoleonas išėjęs iš kantrybės iššokiojo Fultoną ir pavarė jį iš tarnystės.

Fultonas išsėdėjęs išvažiavo Anglijon ir dovanavo savo išradimą Anglijos valdžiai. Anglijos laivyno žinyba nutarė, kad Anglija, budama jūri valdono, tokių dalykų nereikalauja, vienok jai svarbu, kad silpnės valstybės to išradimo nepasigriebyt ir nepanaudotų jo prieš jos laivyną. Todėl Anglijos valdžia pasiūlė Fultonui didelius pinigų, kad jis savo išradimą paslėptų ant visados ir daugiau niekam jo nerodytų.

Fultonas su tuo nesutiko ir išvažiavo į Suvenytas Valstijas. Tiesa, nesigarsino jis čia su savo nardomuoju laivu, bet pasiėmė pritaikymui prie laivo garo pajėgos ir neužilgo padarė pirmutinį garlaivį.

Dabartinio submarino tvėrėjas buvo airis John Holland, gimęs Airijoje 1841 m. Jis atvažiavo Amerikon ir čia padarė jau tikrą, motoru varomą submariną. Visi dabartiniai submarinai, tai tik pagerintas Hollando išradimas.

Iš Europos valstybių pirmutinę pradėjo submarinus statyti Francūzija ir 1904 metuose jį turėjo jį jau 58.

Vokiečiai pradėjo statyti submarinus tik 1908 metuose.

Skatytojų pastabos.

Socialistai leidžia "Gegužinius" ir "Raudonosios savaitės" numerius, tautiečiai sekdami socialistus, taipgi pradėję leisti specialius numerius, tik ne Gegužinius, bet Užgavėninius. Netikėt? — paskaitykite "Lietuvos" No. 16 "Redakcijos atsakymus." Aiškiai matyti, kad mūsų tautiečiai grįžta prie Dievo, nes nėra abejonės, kad ir pasninkauti pradės. Dabar tik reikia laukti, kada visokie Balučiai, Širvydai pradės muštis ir krutine: "mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa!"

Ir sunku gi tiems klerikalams įtikinti! Buk žmogus laisvamaniu, jie ant tavęs šauks, kad bedievis, buk kataliku ir dar šventas "brostvas" imk pardavinėti, jie atsigrižę ims šaukti, kad tu likai katalikišku biznierienu. Antai tautiečiai su katalikais emė šaukti, kad "Keleivio" redaktorius pardavinėja rožančius ir škaplierius. Dzivevaži, kaip gyvas "Keleivys" jį šventų tinku nesu matęs, nors su Džian Bamba esava draugai.

O lietuviški kunigūzai ne juokais varomi ožio ragan. Jie iki šiol baimijosi anarchistų, bet dabar išties tu rėdėti, kada patįs ištikimi parapijonai jau ima sprogdinti klebonijas. Bom biznis, bracia!

Balamutas.

Tarpe klausimų, gimdančių socialistų eilėse nuomonių skirtingumą yra vienas labai svarbus klausimas, kuris paliečia kartu veikimo tvarką ir pamatinę idėją. Tasai klausimas turi labiausia mums rūpėti, nes jisai yra surištas su klausimu apie socializmo plėtojimosi darbininkų miniose ir sykiu gvildena socializmo santykius su buržuazinėmis partijomis. Mes turime omenyje religijos klausimą ir tą poziciją, kurią socialistai užima arba turėtų užimti, santykiuose su religija arba, teisingiau, su religijomis, — bažnyčiomis ir klerikalinėmis partijomis.

Metus pirmą žvilgsnį išrodo, kad šį klausimą visose šalyse socialistai gvildena labai nevienodai. Tuo pačiu laiku, kada Vokietijos socialdemokratams balsavo už sugrąžinimą jezuity, Francūzijos socialistai sykiu su kankuriais radikalais išvaikydavo kongregacijas, Italijos gi parlamentai atstovai, socialistas A. Vinje, 28 d. vasario 1914 m. išmetinėjo vidaus dalykų ministeriui už paskyrimą jezuito kun. Erle tautinės bibliotekos tarnystėn Turine ir reikalavo butino išpildymo įstatų, paskirtų 25 rugpjūčio 1848 m., sulyg kurių visi jezuitai buvo išvyti iš Italijos teritorijų.

Zinoma, būtų geistina, kad partijos vadovai, kuri darosi kas sykis vis tarptautiškėsnė, neveiktų taip priešingai ir nepriverstų neišvengtinu nacionalių taktikų skirtingumu iki to, kad vienose šalyse dedasi kaip tik priešingai tam, kas dedasi kitose šalyse. Bet ar galimas, išties, tokis viendumas veikime? Ar tai nebus tik šitas noras vienu iš tų, kuriems lemta ant visados pasilikti svajonių srityje, iš prieštasties skirtingumo tautinių temperamentų, istorinių tradicijų? Norisi atsakyti patvirtinančiai, jeigu pagalvosime, kad religijos klausimas statomas tose šalyse, kur viešpatuoja katalikybė, kitaip, negu ten, kur katalikybė išpažįsta labai mažas nuosimtis tikinčiųjų.

Socializmas nebutų tarptautiniu, jei jis nesirūpintų prašalinti tautinių taktikų priešingumą.

Kaip nekalbėsime, vienok turime pripažinti, kad iki šiol socialistai visų šalių, nežiūrint, kad religijos klausime jų nuomonės labai įvairuoja, skaitė tikybą privatinio dalyku ir visai į ją nesikišė.

Mums yra žinoma tik viena išimtis: butent, Francūzijoje, iki susivienijant socialistų partijoms, darbininkų socialistų-revoliucijonierių partija priėmė 22 rugpjūčio 1909 m. sekanciją rezoliuciją:

"Piliečiai, nariai darbininkų soc. revol. partijos, nusprendžia nė jokiū būdu nė atlikinėti nė kokių religijinių apeigų bendrai su kokios nors tikybos išpažintojais."

Bet šita išimtis, po teisybės, tik patvirtina taisyklę; nes visose šalyse socialdemokratų priskaito tukstantis savo pasekėjų, kurie neperstoja išpažinti tokią ar kitokią tikybą, — iš pagarbos linkui papročių arba sulyg savo įsitikinimui.

Vienok iš antros pusės, nėra jokios abejonės, kad milžiniškas skaičius Socialistų Partijos vadovų su pozityvėmis religijomis neturi nieko bendro. Kaip sykis tie, kurie skelbia pilną linkui religijų neutralitetą, tankiai yra laisviausi ir nepripažįsta jokių religijų nė tikybų. Veltui mums būtų išrodinėti, kad tarpe veikiančių socialistų, ypač Vokietijos, yra daugybė protestonų pastorių ir katalikų kunigų: katalikų kunigai, prisidėję prie socializmo daugiau ar mažiau aiškiai, — kaip kun. J. Brink Olandijoje, Tamas Gedžerti ir Mek Gredi Suvenytose Valstijose, — nepertraukė galutinai ryšių su bažnyčia tapę socialistais. Protestonų pastoriai-socialistai, — visi arba beveik visi, — šliejasi prie liberalio protestantizmo, kurį galima pavadinti "kolekci- ja religijos formų laisvosios minties." Trečia išvada, kuri iškyla pati per save: — visose šalyse, dagi net ten, kur socializmas turi pretenziją skelbti neutrališkū kovoje su religija, katalikų religija, sykiu ne mažiau ir ne katalikiškos valstybinės bažnyčios, užsiuola ant socializmo, kaip ant "užkrečiamų nuodų." Bažnyčia visame yra tvirtiausia kapitalizmo parama prigelbs- tanti kapitalistams viešpatuoti ant darbininkų klesos.

Tokie neužginčijami faktai. Galima iš to džiaugties, galima liusti, — bet nėra abejonės, kad, nežiūrint į visus socialistų tvirtinimus, buk religiją socialistai skaito privatinio reikalo, daugybė, o ypač vadovaujantis darbininkų partijų branduolys susideda išimtinai iš laisvamanių. Iš kitos pusės katalikų bažnyčios galva, o taipgi ir kitų panašių bažnyčių, įkalba savo tikinčioms avelėms neprisidėti prie bedieviško, materiališko, priešikybino socializmo.

Bet, klausimas, argi ištikrųjų neišvengtinas tokis dalykų susikūpimas, ar nesurišk- ta tik bažnyčių neapykanta linkui socializ- mo su senesnėmis priežastimis, su istori-

niais nesusipratimais? Ar negalima gi būtų išdirbt teoretiską ir praktiską socialistų mokslų ir religijinių tikybų sutaikymą, kad galima būtų, — anot vieno socialistų publicisto išsitarimo — but "katalikų dangi- kuose dalykuose ir socialistų žemiškuose?"

Kaikurie sanprotauja, kad galima esą pastatyti, tarp dvasinio ir svietiško pasaulių nepermatomą užtvartą. Jie skaito šian- dieninę kovą, antagonizmą, tarpe krikščio- niškų bažnyčių ir socializmo prašalinamū. Jie tvirtina taip-pat, kad socializmo idėja labai lengvai užkariautų rankpelių minias, jeigu socializmas atsisakytų; jeigu ne nuo visų antiklerikalinių veiksmų, tai nors nuo priešikybinių agitacijų. Kad musų vėles- ni aiškinimai būtų pilnai aiškūs ir supran- tami, mes turime visųpirmą nurodyti, kokią prasmę priduoame mes žodžiui "religija."

Labai mažai rasis terminų, kurie būtų taip dviprasmiai suprantami ir gimdytų tiek kivirčų ir nesusipratimų, kaip žodis "religija."

Vieni mato "religijos esmę" "galingame judėjime kreipiančiame dvasines pajėgas ir troškimus linkui žmogaus dvasios idealų" (Stuertas Millius); sulyg kitų nuomo- nės, tikrasai religijos pamatas esąs "tikėjime ir viršgamtiską įiegą, kurios butybė vi- satoje negali but išmanoma" (G. Spence- ris). Arba: "religija yra tikėjimas į amžni- ną Dievą, t. y. į dievišką valią, dievystę, ku- ri valdo pasaulį ir palaiko žmonės moraly- bės prisilaikymą" (d-ras Martynas). "Re- ligija yra tikėjimas į esybę, apsiereiškančią ne žemiškoje sferose, bet galima prisiskau- ti tam tikrais būdais, — kaip ve aukomis, apeigomis, maldomis, pasižymėjimais, sa- vęs atsidėjimui" (Gruppe).

Matomai, kad šie aiškinimai žodžio "re- ligija", — skaitlius jį galima padidinti be- galia, — priduo da tam pačiam žodžiui visai skirtingas reikšmes. Kurį paaiškinimą nepaimitume, jisai suvis kitaip išmaino klausimą apie socializmo ir religijos sa- tikius.

Jeigu priimt, pavyzdin, Milliaus nustaty- tą taisyklę — religija yra niekas kitas, kaip siekimas prie idealo, — tai patsai socializ- mas, jeigu jį gvildinti prisilaikant žinomų teorijų, persikeis į religiją.

Jeigu gi priimt Spencerio religijos aiški- nimą, tai turėtume pripažinti, kad religija nuo socializmo skyriasi labai toli ir niekad su juo negali sutikti.

Bet dalykas suvis kitoks, jeigu paimt omenin ne religiją pačioje plačiausioje to žodžio reikšmėje, bet religiją siauroje pra- smėje, teisingiau pozityvės religijas, kurios apsiereiškia tikėjimu ir viršgamtiskumą, as- menišką Dievą, gyvenantį nežinomam pa- saulyje ir tvarkantį žmonijos reikalus.

Socializmas turi nustatyti savo sątkius butent linkui tų religijų, kurias atstovauja bažnyčios ir randa sau pritarėjų dagi poli- tiškame gyvenime, socialistų gi partijos esti priverčiamos sątkiuose su tomis reli- gijomis atsudurt žinomose pozicijose.

Visiems žinoma, kaip išriša šią uždutį Vokietijos socialdemokratų: jų nuomone, religija turinti but privatinio dalyku. Tai žymi formula programos "Erklärung der Religion zur Privatsache."

Vienok ši taisyklė, kurią, matomai, visos socialistiškosios partijos pasiryžę priimt, turi, kaip ir visos panašios taisyklės, tą ne- patogybę, kad atidaro plačią dirvą įvairiau- sioms ir dagi priešingoms viena kitai nuo- monėms. Todėl svarbu nuosekliau išaiš- kinti šią taisyklę, kad nustatyt jos tikrąją prasmę ir tikrasias ribas josios įkunijimui.

Religija — privatinis dalykas; tas reišk- kia, kad socialistiškosios partijos, kovoj su kapitalizmu, atiskreipia prie visų rankpel- nių, išnaudojamų kapitalo, neklausdamos jū, ar jie yra tikintie ar laisvamaniai, žy- dai ar krikščionys, katalikai ar protestonai, ar Konfucijaus tikybos išpažintojai. Tas reiškia taipgi, kad, religija negali but vi- suomenės reikalu, todėl socialistai rupina- si, kad bažnyčia visiškai liktų atskirta nuo valstybės, jie stengiasi įvesti pilną sekula- rizaciją (atskyrimą svietiško nuo dvasiš- ko) visų visuomenės įstaigų, ypač apšvietos ir labdarybės. Nes visose šalyse, kur protestantizmas yra viešpatuojančia tikyba, so- cialistiškam judėjimui, sulyginamai, ne- sunku praktikoje prisilaikyti neutrališkū mo linkui religijos. Ištikrųjų, protestan- tizmo dvasiai daugiausia atsako pažvalgos ir religiją; protestonų tikyba, sulyg vieno protestonų dvasiško išsitarimo, gali kiek- vienam pavelyti "sutverti sau nuosavę ma- žutę religiją."

Šita mintis sutinkama visuose protestonų atsakuose "anketose apie bažnyčių suvie- nimą," surengtose žurnalo "La Revue" rugpjutyje ir rugšėjį 1904 m. Liuteriai, kalvinai, baptistai, metodistai, nonkomfor- mistai, protestonai-liberalai, — visi sutin- ka, kad pamatinis protestonų principas — pilna sąžinės laisvė. Taip, pavyzd., Ed.

Stapferis, Paryžiaus teologijos fakulteto dekonas, sako: "Palaima ir religijinė tiky- ba — pačios savo esmėje yra individualės. Jos bujoja ant individualės pripažinties."

Pastorius Lafonas, redaktorius "Vie Nouvelle," Montobane, puikiai apipiešia tuos politiškus ir sociališkus susidurimus, kurie liogiškai išplaukia iš tokio religijinio individualizmo (sistemos, prie kurios kiek- vienas visuomenės narys veikia savo tiks- lams ir reikalams socialėj, politiskoj ar re- ligijinėj srityj. Vard.) "Iš prieštasties tokio butino pažiūrų skirtingumo, protestantiz- mas negali rūpintis, panašiai, kaip Romos Bažnyčia, valdymu sielų, o tuo labiau liau- dies ir lysti į žmonių sąžinės reikalus. Kiekviena protestoniška sąžinė yra auto- nomiška. Francūzijos protestonai ir poli- tiškame ir visuomenės gyvenime, taipgi ir religijos dirvoje, yra pasekėjai įvairių įvai- riausių mokytojų. Vienok, kadangi laisvė sąžinės gimdo visas kitas laisves, didelė daugybė Francūzijos protestonų peršiemę rupesčių politisko išsiliuosavimo ir linke prie socialų reformų."

Teciau pastarasis tvirtinimas galimas priimti tik su kankuriais paaiškinimais, net gi kalbant apie Francūziją ir Sveicariją. Reikia pripažinti, kad, ypač Vokietijoje, protestantizmo budas ne vienodas. Kitaip nė buti negali, kadangi protestonų bažny- čia, pertraukusi ryšius su Romos bažnyčia, stengiasi kiek galima buti panaši romiška- jai, statydama, galop, vietoje popiežiaus valdžios valdžią valstybės. Todėl kadir tai- syklė, kurioje sakoma, kad "religija turi but privatinio dalyku," protestoniskose ša- lyse gal ir ap sunkinta pritaikymui prie gy- venimo, bet visgi didelių kliučių ji nesutin- ka.

Suvis kitaip dalykai susidėję katalikiško- se šalyse, kur jau patsai tvirtinimas, kad religija yra privatinis dalykas, yra išardo- mas kunigijos užpudinėjancios socialist- sus. Žinoma, tas dar nėra galutina išvada, kad jau socialistai turėtų atsisakyti nuo taisyklės skaitancios religiją privatinio da- lyku. Bet viltis nustatyti modus vivendi tarpe socializmo ir katalikybės sekulari- zacijos (atskyrimo dvasiško nuo svietiško), — butų visgi neatsargum žingsniu.

"Kaltė apie nesutaikinimą socializmo filozofijos su katalikybės mokslu" — rašė Le Mouvement Socialiste, 1903 m., Amerikos katalikų kunigas Tamas Hagerty — tikra nesamone. Niekas juk neis pas mėsininką reikalaut katalikiško bifstiko, protestoniškų kotletų, ar metodistiškų dešrų. Religi- ja turi tiek bendro su socializmu, kaip ir su mėsa arba duona. Socializmas — eko- nomijos mokslas, bet ne metafiziška pasa- liozvalga. Bažnyčia turi tokią pat tiesą užsiimt socialės ekonomijos klausimais, kaip ir republikonų partija — aiškinimu psalmų pakutos Dovydo.

Paskutinieji faktai perdaug aiškiai paro- dē, kad katalikų bažnyčia, energingai atme- ta tą teoriją nepermatomos užtvartos.

Laikydamosi tokios nuomonės, kad tarpe socializmo ir religijos — tokios, kaip katali- kai sau įsivaizdina, — negalima nustatyti rubežių, prašalinančių visus susidurimus ir kivirčius, — mes pasijuntame esą solidarūs su katalikais.

Kad galima būtų nustatyti tokius rube- žius, reiktų, kad socializmas būtų, kaip tvirtina Gedžerti, išimtinai ekonomijos mokslu, o religija išimtinai metafizišku (me- tafizika — dalis filozofijos, tyrinėjanti es- mę viršgamtiskos spēkos) veiksmu ir netu- rėtų nieko bendra su visuomeniniu gyveni- mu.

Nė vienas nė kitas iš tų taisyklių nesu- tinka su tikrybe.

Visųpirmą religija nėra išimtinai me- tafiziškas veiksnys.

Jau daugel metų atgal Prevostas Para- dol'is rašė Tenui: "Nuo pat pasaulio pra- džios arba jo susitvarkymo, kaip žmogus juos sau įsivaizdina, srovėna politika ir visų-pirma moralėbe." Vienas gi Pary- žiaus katalikiško universiteto profesorius, A. D. Sertiljažas, iš kurio veikalų mes paimame sekanciją citatą, dapildo P. Para- dol'io žodžius, sakydamas: "Tuo labiau po- litika ir moralas srovėna iš religijos, kuri paliečia netik klausimą apie pradžią ir su- sitvarkymą pasaulio, bet, kaip gamtos priežastis, ir klausimas apie jo užbaigą."

Beto valdžios ir viešpatuojančios klasės niekad neapsirikdavo kaslink vidujinių ry- šių tarpe visų konservatizmo rūšių, socia- lio, politiskio ir religijinio.

Visoki erezija (atskala) turi savyje re- voliucijos gemalą. Jeigu religija, kaip ją supranta katalikai, neapsirubežiuoja ir ne- gali apsirubežiuoti vien metafizika, tai ir socializmas nėra, ir negali but, tiktai "eko- nomijos mokslu," kaip tą tvirtina Gedžerti, arba, — anot A. Seffe — "pilvo klausimu."

Suprantama socialistiškas proletarija- tas žengia, visų pirmą, prie ekonominės re- voliucijos: prie suvisuomeninio išdirbys- tės produktų ir sutvarkymo taip, kad išdir- bijos ir pramonės įrankiai būtų ne kapitali- stų savastimi, bet visuomenės. Bet jeigu so- cialistai neklysta tame, kad skaito tą per

versmą pamatuotu, tai vien todėl, kad at- balsiai ir sąjausmas jo apsiereiškia visose ki- tose visuomenės gyvenimo srityse.

Tikrasai tikslas — padaryti žmones lais- vais; budas, ir pridursime, vienintėlis budas atsiekimui šio siekio; sutvėrimas ekonomi- nės tvarkos, užtikrinancios visiems darbo žmonėms geresnį gyvenimą, be kurio nėra laisvės.

Jeigu mes ištikrųjų statome ant pirmo plano ekonomijos klausimus, tai vien dėlto, kad skaitome jų išaiškinimą reikalingu pro- tiškam ir doriskam pasiiluosavimui, kuris labiausia mums rūpi.

Tokia mintis didžiųjų socializmo teore- tikų; visi jie mato tame ne tik išrišimą gry- nai ekonominės problemos; tas paaiškės jei- gu mes paimsime jų veikalus. Galima dagi nenurodinėt ant visų socialistų pirmosios pusės XIX šimtmečio. Doros apibudini- mai, auklėjimo teorijos ir kiti tam panašūs klausimai užima vienodą vietą Roberto Owen'o veikaluose, lygiai kaip ir grynai ekonominiai klausimai.

Taippat lyginai ir Francūzijoje: furjeriz- mas yra kosmologija. Sen-simonizmas — religija. Pakeris, Kabe, Pjer'as Leru, Pru- don'as ne tikitai yra ekonomistai: jie duoda mums sociologijos supratimą, ištisą pasa- liozvalgą. Argi tas negali but pritaikoma prie tų, kurie parodē daugiausia įtekmės ant šiandieninio socializmo autoriams "Komunistų manifesto," Karoliui Marksui ir Fridrikui Engelsui?

Tvirtinti priešingai — todėl, kad Mark- sas užsiimdavo, svarbiausia, ekonomijos klausimais — reikėtų užmiršt veikimą En- gels'o, kaip filozof'o. Tas reikėtų didelį ap- sirikimą linkui to, kas priimta vadinti mar- ksinizmu. Kas gi nežino to, kad marksininkai rupinasi visųpirmą apie ekonominį darbi- ninkų paliuosavimą todėl, kad mato tame tikrojo, intelektualio darbininkų klesos išsiliuosavimo sąlygą? Kad persitikrins, užtenka perskaityt žymią vietą veikle "Kapitalas." "Religijinis pasaulis yra tik atvaizdinimas realio pasaulio."

Religijinė išraiška realio pasaulio gali, abelnai, but prašalinta tik tada, kada prak- tiško kasdieninio žmonių gyvenimo sąly- gos perstatys aiškūs ir išmintingus sąti- kius žmogaus prie žmogaus ir prie gam- tos. Draugijinis gyvenimo procesas, t. y. materialis procesas išdirbijos tik tada nu- simes nuo savės mistiską uždangą, kada jis, kaip produktas laisvai susivienijusių žmonių, bus jų priežiuoroje ir kontrolėje.

Bet tam yra reikalinga tokis draugijos materialų sąlygų sutvarkymas, kuris butų produktas istorinio išsivystymo.

Ir taip, marksinis, taip vadinamas mate- rialistiškas socializmas skyriasi nuo idea- liško arba utopiško, ne tuo, kad susiaurina pažvalgas, bet tuo, kad išmaino jas. Mark- sizmas nepasitenkina vienu materialiu klausimu. Vietoj, kad doros, teisių arba religijos principuose matyti "amžinasias tiesas" — jis daro iš jų "istorines katego- rijas," pervesmas kurių priklauso nuo permainų ekonominėj tvarkoj.

Bet iš to, kad sulyg Markso, dora, teisė ir religija priguli nuo ekonominių sąlygų, bu- tų klaidinga daryt išvedimus, kad socia- listas besikturumo turėtų žiūrēt į teisių, doros ir religijos klausimus, ir pasisvest išimtinai tik apgynimui ekonominių darbininkų rei- kalų.

Visos socialistiškosios sistemos, idealės ir materialės, utopiškosios ir moksliskosios turi tą patį bruožą, kad jose reiškiama netik- nauja politiskoji ekonomija, bet ir naujoji filozofija, moralėbe ir teisė. Iš šitos pusės, marksinis socializmas taippat "integrali- kas" kaip ir socializmas Benua Malono. Išvada — socializmas, kaip kad ir religija, yra sociologija. Bet tai ne mistiskoji socio- logija, dedanti principus į pamatus staty- mo, o — ištikrųjų, pas Marksą ir Engelsą, — realė sociologija, pripažįstanti statymą į pamatus principu.

Religijos, o ypač katalikybė, kuri remia- si tikėjimu ir viršgamtiskumą, rupinasi re- guliuoti papročius, o su pagalba jų ir visą socialį gyvenimą.

Socializmas, kuris remiasi ekonominės tvarkos perkeitimu, rupinasi galų-gale įvest revoliuciją teisių, moralybės, filozofi- jos ir religijos sluogsnuose. Todėl susidu- rimas socializmo su religija neišvengtinas, nežiūrint į tai, kad jų pamatai yra diamet- riškai nesutinkantie. Lieka išaiškinti, — ar ištikrųjų susidurimas dviejų mokslų pama- tiname moralybės dėsnyje, reikalingas pe- rėjimas į antagonizmą, arba, priešingai, ar galima sutaikint ekonomines ir politiskai- ekonomines socializmo teorijas su meta- fiziškoms taisyklėms guliniomis religijos pagrinduose.

Pirmoje pusėje XIX šimtmečio dalis so- cialistų manė galimu pritaikinti socializ- mą prie krikščionybės, jie visame stengėsi pasirodyti prielankūs krikščionybei ir net skelbėsi "sankiuloto Jėzaus" (sankiulotai — "bekelniai," taip vadinosi francūzų proleta- rai didžiosios revoliucijos metu. Vard.).

(Pabaiga ant 4-to pusl.)

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Maikie, aš ir vėl sugavau tave meluojant.
— Kame, tėve?

— Tu, vaike, man tvirtinai, kad socializmai neturi nė vyskupų, nė popiežiaus, o dabar pasirodė, kad ir jį turit savo viera.

— Ką tu norėjai tuomi pasakyti, tėve?

— Argi tu, vaike, nesuprantai, ką aš tau norėjau pasakyti? Klausyk, aš tau kitokiais žodžiais išvysiojau. Jūs visuomet savo gaidžios ir prakalbėse tvirtinat, kad prie socializmo katalikai nebus nuskriausti: kas norės, tas galės tikėti, o kas nenorės, tai jį su bižnu bažnyčion nevarysit.

— Taip, tėve.
— Jūs sakot, kad ir tikėjimo bižnį jūs visai nesikišit.
— Teisybė ir tas.

— Bet štai, vaike, dabar aš sugaunu jus meluojant. Šitoj subatoj jūs apvaikšiojot savo didelę šventę. Va, čia jau pasirodė, kad jūs turit savo viera ir net atpuskus rengiat. Ir darot tai subatoj, kada ir žydai švenčia savo šabą.

— Na, tai kas čia tokio blogo, kad subatoj pripuola musų šventė? Juk katalikų Kalėdos taipgi ne sykį pasi-tauko subatoj, kada žydai švenčia šabą. Ir kodėl jūs, vyčiai, žydų taip neapkenčiat? Argi jūs nežinot, kad Kristus taipgi buvo žydas!

— Maikie, tu užgauni katalikiškus mano jausmus.
— Na tai sakyk, tėve, kokį tu nori padaryt iš to išvedimą, kad socializmai turi savo šventę?

— Maikie, aš jokių išvedimų daryt nemoku. Aš norėjau tik prirodyt, kad jūs meluojat.

— Bet tu to neprirodei, tėve.

— Jes, vaike, aš tau prirodočiau. Aš tau prirodočiau, kad jūs turit savo šventę ir tu pats prie to prisipažinai. Matai, vaike, kaip aš tave sugavau!

— Tu manęs nesugavai, tėve, nes aš nuo tavęs visai nebėgau. Nė aš, nė kiti socializmai niekad neapvaikšioja, kad pirmą gegužės dieną jie pripažįsta darbininkų šventę. Kas metai tą dieną yra rengiamos parodos, sakomos prakalbos ir kas metai toje iškilnėje dalyvauja tu-kstančiai darbininkų. Tai-gi tu, tėve, nieko čia nesuradai ir nieko nesugavai. Jei-gu ligioli tu tos šventės da-

nematei, tai tas parodo tik tavo apsilėidimą ir nežinojimą.

— Na gerai, Maikie, jeigu tu mane taip kritikuoji, tai pasakyk tu man, ką šita socialistų šventė reiškia?

— Visų pirmiausia aš tau turiu pasakyti, tėve, kad tai nėra socialistų šventė, bet tarptautinė darbininkų šventė. Ją apvaikšioja visų šalių darbininkai. Ir todėl ji reiškia tarptautinę darbininkų vienybę.

— Maikie, nemeluok! Aš turiu da iš Lietuvos atsivežęs šaltinį, kur yra surašytos visos tarptautiškos šventės ir parodyta, kiek dienų prieš jas reikia pasninkauti, kiek suteikiama dušiai at-laidų ir taip toliau, bet šitokios šventės, kaip tu sakai, tenai visai nėra.

— Matai, tėve, kiek tu suprantai darbininkų reikalus! Tu įiešaki tarptautinės darbininkų šventės šaltinyje. Tu to nežinai, kad policija ir dvasiški šitos šventės labai neapkenčia, nes ši šventė yra protestu prieš neteisą dabartinę tvar-ką. Šitokios šventės kunigai į šaltinį neįrašys.

— Tai ji turbūt bedieviška, jeigu kunigai jos nepripažįsta?

— Su Dievu šita šventė, tėve, nieko neturi.
— O kas ją išrado, vaike?

— Visų pirmiausia, tėve, Amerikos darbininkai suvažiavę į St. Louis miestą nutarė sekančiais metais laikyti 1 gegužės po visą Ameriką mitingus ir reikalauti 8-nių valandų darbo dienos. Ir atėjus tai dienai sekančiais metais veik visuose Amerikos miestuose, kur tik buvo organizuoti darbininkų, buvo laikomi mitingai ir svarstomi darbininkų reikalai. Paskui Europos darbininkų atstovai suvažiavę Paryžiuje amerikiečių nutarimą parėmė ir nusprendė, kad 1 dieną gegužės pasilikyti ant visados darbininkų agitacijos diena. Nuo to laiko 1 gegužės ir skaitosi darbininkų šventė. Kapitalistai jos nepripažįsta ir dagi neapkenčia, nes tą dieną darbininkai vieto-mis neina nė dirbti: rengia demonstracijas, sako prakalbas ir svarsto, kaip čia greičiau pasiluosavus iš alginės vergijos, kaip pagerinus savo gyvenimą.

— Olrait, Maikie, nueisiu ir aš paklausyti, apie ką jūs kalbat.

Socializmas ir Religija.

(Tęsa nuo 3-čio pusl.)

Iki šiol idėjos kas link to labai atsimainė; pavyzdžiui pilnai gali būti Francuzijos socialistai.

Francuzijoj šiandien socializmo satikiai su religija suvis kitoki. Šiandien Francuzijos socialistai yra netik uolūs reiška-jai antiklerikalizmo, ten socializmas virto prieštykibiniu ir yra griežtai priešingas krikščionybei. Jis nenori žinot netik popiežiaus, bet ir Kristaus.

Koks didelis skirtumas įvyko tarpe socializmo bėgyje pastarojo šimtmečio pusės. Gadynėje francuzų revoliucijos apie 1848 m. socializmas buvo skelbiamas kaipo tų-ša Evangelijos. Darbininkų organizacijų įstaigose ir pas daugybę darbininkų-socialistų galima budavo matyti Kristaus stovyklą dailydės pavydale su parašu: "Jėzus iš Nazareto, pirmasis liaudies užtarytojas." Didžiojo pėnyčioj Francuzijos socialistai surengdavo demokratišką pokylį paminėjimui Kristaus mirties, o Kalėdose švesti jo gimimą. Buvo dagi surengiamos ištisos manifestacijos Kristaus, "socializmo tėvo," kaip tuomet jis skaityta, pagerbimui. Ir pusė amžiaus atgal tokios manifestacijos, nesukeldavo jokios kritikos. Tada darbininkų klesma manė, kad demokratizacija bažnyčios yra galima; jie stengėsi su-taikint bažnyčią su revoliucija, krikščionybę su socializmu.

Patįs Francuzijos socialistų tėvai, įsteigėjai dviejų mokyklų, turėjusių žymią įtek-mę XIX šimtmetį, matė socializme tikrai papildymą krikščionybės, įkunijimą Dievo karalystės ant žemės.

Kalbant apie sutakinimą religijos su socializmu nereikia užmiršti, kad šis klausimas suvis kitaip stovi protestoniškoje šalyse ir vėl kitaip katalikiškoje. Anot P. Pflugerio žodžių: "Reformacija padarė kiekvieną protestoną popiežiumi." Katalikų yra viena, tuotarpu kaip protestantizmų yra tiek, kiek yra tikinčiųjų. Kiekvienas protestonas religijos ir socializmo klausimą rīsa suvis skirtingai ir todėl, didžiama protestonų netik nesibaido nuo socializmo, bet pasididžiudami jį priima.

Katalikų k religija pati per save negali but sutaikoma su socializmu. Katalikų bažnyčia išteisina skriaudas, elgetystę, neturtą ir laimina "ubagus dvasioje." Žinoma, jie skelbia, kad ateis laikas, kada aname teisingame paasuly, viskas bus teisingai sutvarkyta, kad rokunda bus išduota, kada šykstieji turčiai bus nubausti, o gerieji vargieniai apdovanoti.

Bažnyčios galvos taipgi vienbalsiai pasmerkia ir prakeikia tuos, kurie išdrįsta tvirtinti, kad pasidalijimas visuomenės i klesas nėra amžinas ir kad ateis laikas, kada pasaulyje turės sutrupėti stambūs kapitalas ir įvykti lygus, proporcinis tur-tų padalinimas.

Patįs katalikiškosios bažnyčios galvos — popiežiai socializmą griežtai atmata. Pijus IX socializmą vadino — užkrečiančias mirties nuodais, Leonas XIII buvo apskelbęs, kad "socializmo teoriją pripažįstančią kolektyvę savastį suvis reikia atmetst, kaipo baisią tiems, kuriems norima padėt." (sup-rask darbininkams); galop Pijus X savo motu proprio, apie krikščionišką veikimą paskelbia savo enciklikoje griežtai priešingą pažiurą iš kurių mes galime matyti, kad katalikų religija nieku budu negali but sutaikoma su socializmu. Jisai sako: "Visi žmonės veda savo pradžių nuo Dievo, savo žumtortoj, jie buvo atpirtki Kristaus ir turės but sulyg savo užsitarnavimo teisia-mi, apdovanoti arba nubausti.

"Iš čia aišku, kad žmonijos visuomenėje, įsteigtoje Dievo, yra karaliai ir pavaldiniai, turčiai ir vargieniai, mokytieji ir tamsu-nai, dėkingieji ir nepatenkintieji, kurie, su-vienyti vidujine meile, turi padėti vienas kitam atsiekimui savo galutinio tikslo dan-guje, o ant žemės — savo materialės ir mor-alės palaimos."

Vadinasi, iš to jau gana aišku, kad but sykiu kataliku ir socialistu — netiktai logi-škas prieštaravimas, bet ir praktikoje yra negalima.

Žinoma, galima sau įsivaizdint, kataliką, kuris atsiskyręs nuo milžiniško skaičiaus savo tikinčiųjų brolių, priima grynai ekonominę socialdemokratų programos dalį. Bet, kaip ne buklus būtų žmogiškas protas, vienok neįstengs sutaukinti dviejų griežtai priešingų koncepcijų, kurių viena skaito dabartinę visuomenės nelygybę prašalina-ma, tuom tarpu kada kita tvirtina priešin-gai, kad tos nelygybės noris patsai Dievas, kad ji esanti — neišdildoma pasekmė pirm-gimės nuodėmės.

Iš kitos pusės, kadangi katalikų bažny-čia — nekalbant jau apie kitas — yra prie-singa socializmui, neišvengtinai ir būtinas yra socialistų dalyvavimas kovoje su klerikalizmu, kad paliuosuot žmonijos sąžinę.

Bet ar galima kovoti su klerikalizmu, ne paliečiant religijos? Šiame klausime reikia mokėti atskirt socialistiškąjį antiklerikalizmą nuo antiklerikalizmo buržuazinio.

Visi socialistai iš principų pripažįsta, kad negalima užgauliot nekėno religijinių įsitikrinimų. Socialistai visiems pripažįsta laisvę tikėjimui. Vienok socialistų eilėse, tarpe aktyviškai veikiančių Partijos narių ir šiame atvejyje laikomasi ne vienodos taktikos. Vieni norėtų pradėti griežtą kovą su klerikalizmu; kiti rupinasi pastatyti ant pirmojo plano ekonominius klausimus. Bet principe visi sutinka: religija yra privatinis dalykas; sąžinės reikalas; vadinasi socialistai neturėtų geist išimties nė prieš bažnyčią, nė savo naudai. Darbininkų Partija, įsteigdama valstybę valstybėje, turi užtikrinti tą sąžinės laisvę savo nariams, kurią ji norėtų matyti viešpataujančia visuomenėje.

Tikintiam darbininkui niekas nekenkia — išskiriant uždraudimą iš bažnyčios pu-sės — stoti i Darbininkų Partiją. Pora metų atgal vienas krikščionis demokratas uždavė klausimą Belgijos Generalei Socialistų Partijos Tarybai.

"Budamas tikru kataliku, bet gerbdamas laisvę, aš pilnai atskiriu ekonominę ir poli-tišką socialistiškąsias demokratijos pro-gramą. Ar galiu aš, ne atsimesdamas nuo savo tikybinių įsitikrinimų, įstot i jūsų eiles?"

Jam atsakyt, kad tuojaus tą pačią minu-tę, kaip tik jis sutiks priimti statusus ir principales darbininkų partijos deklaraci-jas, niekas iš jo nereikalaus atskaitos iš jo tikėjimo i Dievo buvimą, nemarybės sielos ir paslapčių šv. Trejybės.

Vienok, tas pasekmių nedavė. Klausian-tysis, sulyg teoretiškų abejonimų, ar iš ki-tokių priežasčių, neįstojų i socialistų par-tiją.

Išrodo, ar mes kovoje su klerikalizmu kliudysime religiją ar ne, tas mažai reiškia — tikintieji katalikai visviena i socialistų eiles neprigulės. Pirmiausia reikia pasiten-ginti padaryti žmones laisvais, nes "ubagui dvasioje" rupi daugiau dangaus kara-lystė, negu gerbuvis ant žemės.

Bet ve yra viena kliutis, kuri liepia susi-laikyti socialistams nuo atviro veikimo laisvamanybės srityje, ir neleidžia eiti išvieno su laisvamanių grupėmis. Tukstantis protestonų ir kitokių socialistų ne laisvamanių, kurie iki šiol karštai laikosi savo religijų ir budami socialistais — pasijusę įžeisti, tas galėtų užkenkti proletarijato be-siorganizavimui.

— Mes tikime, kad klerikalizmas tik tada bus apgalėtas, kada išnyks arba susilpnės religijos, kurios yra jam (klerikalizmui) maistu.

Bet, kad susilpninus ir sustabdžius prie-tarų besiplatinimą turėtų but vedama pro-paganda ne socialistų partijų, bet atskirų grupių, veikiančių neprigulmingai, ant savo baimės ir rizikos. Bet veikti reikia nuose-kliai. Neturi but vietos religijiniams už-gauliojimams. I vietą prietarų turi but statoma moksas. Ne logiški užsipildinėjimai ant religijos tik užkenkia socializmui ir laisvamanybei, bet religijos prietarų negali sulaukyti. Mes galime apgalėti religiją tik statydami i jos vietą mokslą.

"Reikia mobilizuoti mokyklą prieš bažnyčią, mokytoją prieš kunigą i tvirtas ir šviesus išauklėjimas išveja religiją" — sako Liebknechtas.

Ir taip, religijinėj kovoj reikia veikti ne persekiojimu, bet pertikrinimu.

Darbininkų partijų vadai visų-pirma patįs turėtų atvirai pertraukti visus ryšius su religijinėmis apeigomis, kurios dėl jų yra niekas kitas, kaip tuščia komedija ir tuomi suteikti pavyzdį mažiau susipratu-siems. Griežtai yra pasmerktinas tokis pasielgimas susipratusių, laisvų socialdemo-kratijos narių, kurie nežiurint, kad jie yra laisvamaniai pilnoje to žodžio prasmėje, vienok, ne retai, kreipiasi savo gyvenimo reikaluose reikalaudami bažnyčios pagal-bos (imant šliubą, atsitikus krikštynoms, laidotuvėms ir t.t.) ir tuomi stiprina klerikalizmo tvirtovę.

Kol gyvuoja dirbtina nelygybė srovenan-ti iš kapitalizmo, kuri palaiko eksploataci-ją (išnaudojimą) žmogaus žmogui, tikė-jimas i asmeninį Dievą, skelbiamas bažny-čių minios, yra iš socialio atžvilgio kenks-mingų; nes jis suteikia turtingesniems luomams privilegijas viešpatauti ant silpnes-niųjų.

Socializmui įvykus nebus daugiau kenks-mingų religijų, lygiai kaip ir griauančių filosofijų. Niekas nebesistengs ne tuo, kad palaikyt jas, nė tuo, kad kovoti su jomis. Kiekvienas galės sutvert sau religiją, arba priimt svetimą, arba apsieit visai be religijos, ne įžeisdamas tuomi visuomenės, nes visuomenės dora nesirems daugiau me-tafizišku principu. Liaudis, pasiluosavusi nuo klerikalizmo jungo, galės liuosai priim-ti tokias gipotezes ir susitverti tokią pa-sauliožvalgą, kuri išrodys atsakančiąsias širdies užgaidoms ir proto reikalavimams.

Vardunas.

Plunksnuoti žmogaus draugai.

Daug yra paukščių, kurie neša žmogui daug naudos, bet šitam straipsnelyje pakalbėsime tik apie du: raudonkrutinį strazdą ir musų kregždę.

Paimsimė pirmą strazdą. Ar galėtumei, skaityto-jau, užsimerkęs papasakot iš atminties, kaip tas paukš-tis išrodo ir kuomi jis sky-riasi nuo kitų savo draugų — plunksnuočių?

Strazdas.

Vienam susirinkime prie vakarienės buvo toks klausimas pastatytas ir nė vienas iš susirinkusiųjų negalėjo atsakanciai p. Raudonkrutinį nupiešti. O tečiaus strazdas yra vienas iš paprasčiausių ir artimiausių musų paukščių. Tyras jo balsas pradedantiems paukščių tyrinėtojams yra pamatinė taisyklė, kurios prilaikydamos tyrinėtojas paskui išmoka pagal čiul-bėjimo atskirt vieną veislę nuo kitos.

Amerikoj, kur laikštingas, laisvėversis ir kiti gražiai čiulbantieji paukščiai nežinomi, raudonkrutinis strazdas yra skaitomas geriausiu giesmininku. Anglai jo švilpime visuomet girdi raginimą: "Cheerily—cheerup, cheerily—cheerup!" kas lietuviškai reikštų: "Linksminkis smagiai, linksminkis smagiai."

Šalia to visko, raudonkrutinis Amerikos strazdas yra, kaip anglai sako, darbštus ir naudingas pilietis. Kada strazdas susilaukia vaikų, vasara buna pačiam savo žydėjime ir tuomet visokie vabalai ir kirmėlės daro labai daug blėdies medžiams, javams ir gelėms. Strazdas tuomet daugiausia jų piktadarių išnaikina. Jo vaikai turi tokį didelį apetitą ant šviežių vabalų, kad nuo pat aušros iki pat nak-ties strazdai-tėvai trūsia kiau-rą dieną rankiodami nuo medžių ir nuo žemės va-balus.

Yra jau patėmyta, kad kur tik mažiau yra strazdų, tenai vabalai visuomet pridaro daugiau blėdies. Ir priešingai: kur yra daugiau strazdų, tenai mažiau vabalų.

Todėl šituo žvilgsniu strazdas yra geras žmogaus draugas, nes jis padeda jam naikinti vabalus. Kas nežino, kiek Amerikos farma-riai turi padėti darbo ir pi-nigų vabalų naikinimui? Yra net tam tikros mašinos, su kurių pagalba laisto nuodais laukus ir medžius, kad išnaikintus vabalus. Jei ne-laistys, vabalai viską suėstų. Kovai su vabalais kas metai išleidžiama milijonai dolerių.

Amerikoj yra susitvėrus tam tikra draugija, kuri rupinasi paukščių apsaugojimu. Ji vadinasi "The Liberty Bell Bird Club" ir leidžia Philadelphiaio laikraštį vardu "The Farm Journal." Tos draugijos nariu gali but kiekvienas ir bile kur. Mokėt tenai nieko nereikia, tik reikia parašyt jai šitokį laišką: "I desire to become a member of the Liberty Bell Bird Club, and primose to study and protect all song

and insectivorous birds, and do what I can for the Club." Šita draugija tuomet prisiūs uždyka tam tikrą ženklę. Laišką reikia siųsti jos laik-raščio adresu, Philadelphi-on.

Dabar paimkime kitą paukštį, žmogaus draugą — murinę kregždę.

Dabar prasideda aršiausis uodų ir musijų laikas. Kas tų vabzdžių įkirmo nežino? Kovot su tais prie-šais žmogui padeda murinė kregždė. Kaip C. P. Shof-fner sako, daugelyje vietų kregždės tuos vabzdžius vi-visai išnaikino. "Iš visų musų paukščių," sako jisai, "kregždės daugiausia iš-gaudo musų ir uodų, skrai-dydamos apie musų namus ir sodnus. Jos taipgi suėda vapsų, širšių, sparvų ir ki-tokių nenaudingų ir įkirių vabalų. Jauni kregždukai nepradeda skraidyt be 28 dienų, todėl per tą laiką se-nės kregždės pristato jiems maistą i lizdus. Jei kregždukas išpuola iš lizdo, kregždės ant žemės jo nemaitina ir jis stimpa nuo bado ar katė ji suėda. Todėl žmo-gaus pareiga yra išpuolusį jauniklį visuomet įdėt at-gal i lizdą, jeigu galima tai padaryti."

Kregždė.

Tarp lietuvių yra tokia nuomonė, kad ant žiemos kregždės sutupia ant nendrių ir pasineria i vandenį. Tas neteisybė. Šita nuomonė žmonės susitvėrė turbūt iš to, kad kregždės labai mėgsta skraidyt palei patį vandenį. Žmonės mat nežino, kad kregždės apie vandenį skraido dėl to, kad tenai daugiausia musijų gauna. Ant žiemos kregždės iš-skrenda i pietus, kur šilčiau. Jos skrenda labai greitai — 150 ir 200 mylių i dieną.

Pavasarij kregždės ats-krenda kartais per anksti ir daug jų tuomet žūva dėl sto-kos maisto, nes jos minta vien tik musėmis, kurias gaudo vien tik ore. Tai-gi kada oras šaltas, musijų nėra — ir kregždės neturi kuo maitinties.

Todėl ir kregždė yra ge-ra žmogui draugė, nes naikina muses, uodus ir kitus nors mažus, bet įkirus žmo-gaus priešus.

Visokios Žinios.

ZUVO 236 ANGLIAKA-SIAL.

Iš Japonijos ateina žinios, kad šiomis dienomis tenai vėl žuvo 236 angliakasiai. Nelaimė atsitiko netoli nuo Simonoseki. Niekur kasyklose nėra tiek daug nelaimių, kiek Japonijoje.

REVOLIUCIJA ANT HAYTI SALOS.

Buvęs Hayti republikos ambasadorius Rosalvo Bobo pakėlė prieš prezidentą Guilamą revoliuciją, aiškindamas, kad prezidentas nori išvežti savo šalies pinigus i Suvienytas Valstijas.

VANDERVILDIENĖ SURINKO BELGAMS \$300,000.

Belgijos valstybės minist-terio socialisto Vandervil-dės žmona, kuri neseniai vė-nėjosi po Ameriką ir rinko belgams aukas, šiomis die-nomis atvyko Francuzijon ir atsivežė \$300,000, kuriuos ji surinko Amerikoj.

Gegužės Ryta s.

Jauku, ramu, oi kaip miela!..
Sypsos gamta, džiaugias žemė
Ir kutena jauną sielą,
Tartum laimę kas jai lemia.

Kur pažiūri, vis vilioja
Ir vis sveikina ir šneka;
Slaptai šaukia tolimoje,
Kur saulelė šaisti teka.

Ten kur balkšvi debesėliai
Vejas vienas paskui kitą,
Laksto tartum paukštuzėliai
Po padanges — ankstų rytą.

Vai, kaip puiku! Vai, kaip gera!...
Kaip-gi lengva ant krutinės...
Miglos rasą tyliai beria;
Aušta rytas Gegužinės.

Aš vis žiūriu, — diena švinta, —
Jauna graži, kaip kvietkelis, —
Škaišios rastos perlais krinta;
Letai judinas šilelis.

Plaukia aidas linksmas, žvaines
Ir su vėjais susipynęs,
Švelniai skamba, ošia, mainos, —
Puikus rytas Gegužinės!

Siela mano užvėta
Danguas erdvėna nuskrydo,
Ir vargais širdis prislėgta
Šventą atsilį išvydo.

Merkyne Vaidyla.

Iš karės lauko.

DIDELĖS RIAUŠĖS
AUSTRIJOJ.

Romoj gauta žinių, kad
Austrijoj, Triesto mieste,
kur gyvena daugiausia ita-
lų, žmonės kelia didelės
riaušės prieš karę. Vyrų
veik visi paimti kariumenėn.

Moteris su vaikais neturė-
damos ką valgyti kelia riau-
šes. Krautuvis mieste už-
darytos, kad moteris jų kar-
tais neišpūstų. Miesto gal-
va ramina vis moteris, kad
duonos tuoj bus prikepta vi-
siems ikvialių ir kad bulvių
taipgi galima bus gauti, bet
tas ramėjimas nieko negin-
gsta. Policija turėjo žmoni-
s arėtuoti, kitaip riaušių su-
stabydyt nebuvo galima. Da-
bar Triesto mieste žmonių
esą taip daug arėtuota, kad
policija nebeturė kur juos
padėti. Policijos viršininkas
pareikalavo, kad moky-
klos būtų paverstos į kalėjim-
us. Žmonės daugiausia
įniršo prieš valdžią, kada iš-
girdo, kad daug maisto esą
prikrauta Polos uoste, kuris
laukia apgulimo. Žmonės
stačiai šaukia: "Šalin ka-
rė! Duokit mums duonos!"

TURI 5510 ATIMTŲ
KANUOLIŲ.

Vokiečių valdžia Berlyne
paskelbė, kad iki 1 kovo vo-
kiečiai turėjo paėmę jau
5510 kanuolių, kurios pas-
skirstomos sekančiai:

Belgų	3,300
Prancūzų	1,300
Rusų	850
Anglų	60
Viso labo	5,510

DEVYNI MĖNESIAI
KARĖS.

Gegužės 1 d. sueina ly-
giai 9 mėnesiai, kaip prasi-
dėjo didžioji Europos karė.
I tuos 9 mėnesius sunai-
kinta šimtai miestų, ku-
riuos kultūrą budavojo per
kelis šimtus metų.

I tuos 9 mėnesius žuvo
5,950,000 žmonių, kurių mo-
tinos su tokia meile ir ru-
pesčiu auklėjo.

I tuos 9 mėnesius pridary-
ta tiek nuostolių, tiek skur-
do, kad dabar per šimtą me-
tų žmonės neatsigriebs.

Pasidėkavot už tą viską
reikia šauniai kapitalistų
tvarkai, kurią su tokia pa-
sišventimu gina mūsų kuni-
gai ir patriotai.

Vokiečiai nusiuntė kelis
traukinius su maistu į Trie-
stą, kataro ir kitus Austri-
jos miestus, kur žmonės ke-
lia riaušes dėl maisto

BALSTOGĖN METE 20
BOMBŲ.

Iš Berlyno pranešama,
kad Baltstogės miestas, Lie-
tuvų, vokiečių lakunai me-
tė 20 bombų. Tai buvęs at-
sakymas rusams, kurie ke-
lios dienos atgal nukėlė me-
tė kelioliką bombų į neap-
saugotą miestą Prusose.
Vieni kitiems kersija, o
žmonės nuo to kencia.

JURININKAI LAIMĖJO
STREIKĄ.

Škotijoje, Glasgow mieste,
sustreikavo 500 jurininkų,
reikalaujanti \$5.00 daugiau
algos mėnesin. Reikalavi-
mas buvo išpildytas.

IS AMERIKOS.

SUGAVO ROCKEFELLE-
RIO LAISKUS.

Kada federalė komisija
tyrinėjo Colorado streiką,
Rockefelleris "bažijosi",
kad jįsi nieko apie tą strei-
ką nežinojo ir apie angli-
kasių persekiojimą visai ne-
girdėjo. Bet dabar likos
sugauti ir viešai paskelbti
Rockefellerio laiškus, kurie
parodo, kad Rockefelleris
Colorado streiką puikiai
žinojo ir davinėjo Colora-
dos gubernatoriui įsakymus,
kaip jis turi elgtis su
streikuojančiais darbininkais.
(Žiūrėti šitame "Kel"
numeryje paveikslą ant 10-
to puslapio.) Pasiremiant
tais laiškais dabar reikalau-
jama, kad nuteistų angli-
kasių bylos būtų perkra-
tos iš naujo, nes jie galėjo
but ir nuteisti Rockefelleri-
ui paliepus.

KOMETA SU 3,000,000
MYLIŲ VUODEGA.

Flagstaff, Ariz.— Iš Lo-
wellio observatorijos patė-
myta Mellisho kometa. As-
tranomai ją nufotografavo
ir apskaitė, kad jos vuode-
ga turi 3,000,000 mylių ilgio.

NEVAŽIUOKIT ALAS-
KON.

Washingtono valdžia per-
spėja žmones, kad niekas
nevažiuotų Alaskon darbo
jėškoti. Turbut tenai "ge-
ri laikai."

ŽUVO 20 ŽMONIŲ
AUDROJ.

Dallas, Tex.— Nemažiau
kaip 20 žmonių žuvo audroj,
kuri perėjo per visą Texas
valstiją su didžiausia per-
kūnija ir lietu. Daug vie-
tų likos visiškai užlieta ir
daug namų perkunas sude-
gino.

MOTERIS MUŠASI SU
POLICIJA.

Stamford, Conn.— Čia
sustreikavo apie 1,000 mies-
to darbininkų, reikalauja-
mi 8 val. darbo dienos ir po
\$2 į dieną mokesčius. Perei-
to subatoj streikieriai įtai-
sė demonstraciją, paskui su-
sirinko ties majoro ofisu,
kad paprašius, kad išpildy-
tų jų reikalavimus. Polici-
ja pradėjo demonstrantus
vaikyti. Tuomet subėgo
streikierių moteris su šluo-
tomis ir pradėjo mušti poli-
ciją. Kaikurių moteris pri-
pylė policijai ir akis druskos.
Viena moteris areštuota.

SAKO. TAMULEVIČIA
BUVO NUNUODYTAS.

Nashua, N. H.— Čionai
mirė staiga mirčia lietuvis
saliuninkas, J. Tamulevičia.
Manoma, kad jis buvo nu-
nuodytas, todėl kaikurius
vidurių organus daktarai
jau išėmė ir nusiuntė į Con-
cordą, kur valstijos chemi-
kas ištirs, ar jis gavo nuo-
du, ar ne.

VALDININKAS GAVO 8
METUS KALEJIMO.

Lawrence, Mass.— Buvęs
reprezentantas D. H. Finn,
kuris peršovė savo politikos
priešą, aldermaną Hanna-
ganą, gavo tik 8 metus ka-
lėjimo. Mat, politikierius.

AUDEJAI REIKALAUJA
DAUGIAU ALGOS.

Fall Rivero audėjų uni-
jos nutarė reikalauti nuo 10
iki 20 nuosimčių algos.

SIENA UŽMUŠĖ 12
ŽMONIŲ.

Birmingham, Ala.— Vėjo
sugriauta augsta muros sie-
na užgruvo čia ant dviejų
medinių krautuvių, kurios
buvo pilnos žmonių, ir 20
ypatų užmušė, o kita tiek
suzeidė.

FORDAS PAKELIA AL-
GĄ KANADOJ.

Pagarsėjęs Detroito For-
das praneša, kad jis ir Ka-
nadoj pakelia savo darbi-
ninkams mokesčių iki \$5.00
į dieną ir įveda 8 valandų
darbo dieną.

ANGLAI ŠAUDO PRIE
NEW YORKO.

Visos apeliokės gyventojai
persigando, kada 26 bal-
landžio ties New Yorko uo-
stu pradėjo šaudyti ant ju-
rių anglų skraiduolis. Nors
šaudė už kelių mylių nuo
krašto, bet ant kranto dre-
bėjo žemė ir skambėjo lan-
gų stiklai. Laivas matyt
lavinosi šaudyti iš sunkių
kanuolių ir tikslą.

CHICAGO, ILL.

West pullmaniečiams.
"Keleivis" galima užsira-
šyti ir nusipirkti pavienius
numerius pas Wm. Pilypą,
720 120th st., Chicago, Ill.

SKAITYTOJŲ DOMAI!

"L. Ingersollis veikalas:
"Apie Dievą, Vėnią, Dangu
ir Pragarą" jau baigiamas
spausdinti į atskirą knygą
ir todėl jo laikraštys spaus-
dinimą sustabdė. Kurie
šį indomų veikalą panorės
turėti, galės jį įsigyti "Ke-
leivio" knygyne. Knygos
kaina tik 25 c.

AR TAVO BRITVA ATŠIPUS?

ATSZIPUSIA BRITVA SKUSTIS DAUGIAU JAU NEREIKIA!
Ištepęs Diržą "KENKUT" Britvapustu, išpušytas
Britvą ir ištaisys gerus ašmenis.

Jeigu tavo Britva pėla ir skaudžiai skuta, nesikankink ir nesipikink
savę, bet parsitrauk "KENKUT BRITVAPUSTU." Šyk patepus ant
Diržo "KENKUT," užteks ilgai laikui. Kaina 25c. bakas. Nepatiks,
grąžinsime pinigais. (61)

BERGEN MFG. CO. (Dep. K) MASPETH, N. Y.
Reikalaujame pardavėjų. Uždarbis atskaitantis. Visi vyrai perka.

KITAS VOKIEČIŲ
SKRAIDUOLIS AME-
RIKOJ SULAIKYTAS.

Neseniai j Amerikos uostą
Newport News, W. Va., įbe-
go vokiečių skraiduolis
"Prinz Eitel Friedrich" ir
likos čia sulaikytas iki karė
pasibaigs. Dabar į tą patį
uostą įbėgo kitas vokiečių
skraiduolis, "Kronprinz
Wilhelm," ir tas pasiliko
čionai.

REVOLIUCIJA NICARA-
GUOJ NUSLOPINTA.

Pietų Amerikoje, Nicara-
guos respublikoj buvo išsi-
veržus Esteli valstijos revo-
liucija, kuriai vadovavo bu-
vęs j Suvenytas Valstijas
pastuntyns d-ras Salvador
Castro. Jis buvo jau ap-
sisiskelbęs ir prezidentu, bet
valdžios kariumenė jo pul-
kus sumušė ir vadovus suė-
mė.

20,000 UŽSIRASĖ ARMI-
JON.

Iš Airijos sostamiesčio
Dublino pranešama, kad iš
trijų pietų Airijos provincij-
ų iki kovo pabaigos užsira-
šė Anglijos armijon 20,000
airių.

MOTERIS 107 METŲ.

Indianapolis, Ind.— Čia
mirė tula Nancy Raymond-
ienė, kuri turėjo jau 107 me-
tus amžiaus.

Pajieškojimai

Pajieškau apsidėmimui merginos,
turi būti ne jaunesnė kaip 18 ir ne
senesnė kaip 26 metų. Merginos, ku-
rios mylėtų su manim apsiavę, turi
mėlyt dora gyvenimą. Aš esu 28
mėty amžiaus. Norėčiau platesnių
žinių kreipkitės laišku. Vyrų nera-
šinėkite.

Kazimieras Stepanaitis,
L. BOX 143, Royalton, Ill.

Pajieškau Jono Kuklauskio (pavar-
dė buvo neaiškiai parašyta. Adm.);
Kauno gub., Kibartavo kaimo, Raud-
donakio val.; girdėjau gyvena Wa-
terbury. Turiu svarbų reikalą. At-
sisaikite.

Jonas Leikus,
136 Broadway, Chelsea, Mass.

Pajieškau pažįstamų, Adelės Ta-
lackaitės; Kauno gub., Panevėžio pa-
vieto, Dajūnų par., Porų kaimo; tu-
riu svarbų reikalą. Meldžiu atsisauki-
ti.

P. Navalnaskas,
BOX 282, Ruselton, Pa.

Pajieškau pusseserės Barbūros
Belauskaitės; metai kaip Amerikoje;
paieša iš Kauno gub., Ukmergės pav.
Alantos par., Šunakojų sodž. Turiu
svarbų reikalą, meldžiu atsisauki-
ti.

Jonas Geita,
BOX 360, Westville, Ill.

Pajieškau savo pusbrolių Petro ir
Juozapo Dovanos, švėnknių sodžiaus,
Linkavos val., Panevėžio pav., Kauno
gub. Jie patys ar jų pažįstami ma-
lonėkit atsisauki.

Emilija Ogintaitė,
12 Clapp st., Worcester, Mass.

Pajieškau pažįstamų ir draugų:
Aniceto Levaničiaus, Jono Sukac-
ko, Tamošiaus Keršio, Jono K. Ker-
šio ir Petro Arėvinskio. Visi Vil-
niaus gub., Trakų pav., Varėnos val.
Giraitės kaimo; prašau atsisauki, ar
kas juos žino malonėkit pranešti, už
ką busi dėkingas.

Vladas L. Grigonis,
36 Richland st., Worcester, Mass.

Kas tokį žinoję.
Balandžio 22, 1915 m. prasišalino
iš čia Jonas Permėnas, 45 m. am-
žiaus, išsivežė mano kelines ir kito-
kų mažmenų. Nuo mano burdin-
gių išsivežė laikrodį \$30.00 ver-
tės, čerkykus ir rėžėlį \$7.00.

Jis yra 5 pėdų ir 8 colių didumo;
kalbėdamas švepluoja; kalba angli-
škai, bet žodžių neįstaria gerai. Var-
toja patarę tankiai: "Eiksin-šin,"
arba vis sako: "nieko nėra." Iš Lie-
tuvos paieša, Kauno gub., iš miestie-
lio Vieksnų. Beje, jis yra krau-
čius. Malonėsit suteikti apie jį ži-
nių.

Vitalis S. Radvilavičia,
208 Washington st., Cambridge, Mass.

Pajieškau brolio, Jono Jasiuno;
Kauno gub., Panevėžio pav., Dauk-
šynų kaimo. Jau bus apie pora me-
tų, kaip išvažiavo iš De Kalb, ir jo-
kios žinios apie jį neturiu. Jei kas
žinotumėt apie jį, arba jis pats ma-
lonėkit pranešti.

Antanas Jasiunas,
304 So. 11th str., De Kalb, Ill.

Pajieškau kaimyno, Jurgio Savic-
ko; Vilniaus gub., Trakų pav., Mer-
kynės val., Taruonių kaimo. Išva-
žiavo į Calumet, Mich. iš Spring-
fiel, Ill. Bus jau apie 8 m. kaip ne-
sizinome. Meldžiu jo paties, ar jį
pažįstančių atsisauki.

Julijus Raugelis,
P. O. BOX 435, Astumpton, Ill.

Pajieškau kaimyno Prano Jankaus-
ko; Kauno gub., Kauno pav., Krakū-
vals.; 3 metai atgal gyveno St. Louis,
Ill. Meldžiu atsisauki:

Ludvikas Mikolaitis,
230 Brown st., Burlington, N. J.

Reikalinga moteris arba mergina,
kuri galėtų dirbti prie namų darbo.
Meldžiu atsisilepti:

Peter Tamkunus,
3 Scribble place, So. Boston.

Pajieškau apsidėmimui merginos,
nuo 18 iki 34 m., ne išskiriant kokių
pažiūrų; aš esu 32 metų ir turiu ge-
rą užsiėmimą, gatau pusėtiną mo-
kesnį. Merginos norėdamas su ma-
nim plačiau susipažinti malonėsit at-
sisilepti, suteikis kiekvienai atsaky-
mą laišku.

G. S.—kritis,
35 & Mich. Ave., % Pickford Theatre
Chicago, Ill.

Pajieškau apsidėmimui dievobai-
mingo valdino, ne jaunesnio kaip 20
metų ir ne senesnio kaip 25; aš esu
18 metų; vaikinas turi būti meilus
budo, mylintis daile. Rašdami teik-
sitės prisiegti savo paveikslėli.

Elzbieta Tukaitė,
1455 Hyde Park ave., Hyde Park, Mass.

Pajieškau draugo, Jono Globio;
Kauno gub., Raseinių pav., Tauragės
val., Gaurės kaimo. Girdėjau gyven-
čią Chicagoje. Turiu svarbų reikalą
ir skubų reikalą. Meldžiu rašyti.

F. Urbonas,
Box 283, Benld, Ill.

Pajieškau brolio Kazimiero Kali-
nauskio; Suvalkų gub., Kudrėnų pav.,
Šiaulėnų kaimo. Apie 16 metų kaip
gyvena Amerikoje. Jis pats ar kas jį
žino malonėkit pranešti: (17)

Jurgis Kalinauskas,
215 C st., So. Boston, Mass.

Pajieškau švėgerio Kazimiero
Krizio; Kauno gub., Šiaulių pavieto,
Vieksnių val., iš Laizuvos miestelio.
Turiu svarbų reikalą. (17)

Frank Balčiūnas,
159 Hancock str., Bangor, Me.

URA VISI ANT METINIO
BALIAUS!

Rengia Moterų ir Merginų Birutės
Klubas, Lawrence, Mass. Subatoj,
1 d. Gegužės (1915), Eagles
Svetainėje, 216 Broadway,
Gerb. lietuviai, vietiniai ir apie-
linkės miestų, yra nuosirdžiai kvie-
čiami atsilankyti ant mūsų Gegužės
Baliaus skatindami. Birutės Klubi-
no Baliai visada buna linksmi, bet
šis Balias, mes užtikriname, bus puik-
nesnis už visus, kokie kada nors bu-
vo šiame mieste. Didelė nauja Ea-
gles Svetainė yra viena iš puikiausių
Lawrence ir patikis visiems. Apart
to bus daug skanių užkandžių ir ge-
rimų (svalginančių gerimų nebus),
taipgi Puiki Lietuviška Orkestra
pralinksmins kiekvieną.

Balius prasidės 6:30 val. vak. ir
trauksis iki velai. Įžanga 25 centai.
Nuosirdžiai kviečia visus

Komitetas.

PAJIESKOME DARBININKŲ
NORINČIŲ DIRBTI DEL SAVES.

Piginkai karį gybti po lietaus neauga, bet
jei nori turėti derlingą "uradzojū"
už sąžiningą darbą — nelauk lietaus,
bet rašyk tuojau pas

INTERNATIONAL NOVELTY CO.
268 Lincoln ave., Utica, N. Y.

GEROS DOVANOS UŽ MENKĄ
DARBĄ.

Visai dykai, be vieno cento geros ir
naudingos dovanos del parodos kiek-
vienam vyriškiui atsisauksim pas

INTERNATIONAL NOVELTY CO.
268 Lincoln Ave., Utica, N. Y.

PARSIDUODA BARBERNĖ
IR "POOL ROOMS"

Priežastis pardavimo — šavin-
kas sergis. Biznis geras. Meldžiu
atsisaikyti šiuo adresu: (18)

BROON. SADAUSKAS,
611 Lincoln Highway, DeKalb, Ill.

PARSIDUODA SALIUNAS

Geroj vietoj apgyventojų lietuvių,
lenkų, rusų ir kitų tautų žmonėmis.
Biznis išdirbtas gerai per 40 metų.
Priežastis pardavimo — dėlei savini-
ko išvažiavimo kitas miestam.
Parsiduoda pigiai. Kreipkitės pas

D. M. SIDLEVICIUS, (20)
158 Charles st., Providence, R. I.
Arti Rendale Square.

Darbininkai, Skaitykite
"VAIDYLĄ!"

"Vaidylos" leidžias matydamos darbi-
ninkus mažai dir-
bant, sumažino sa-
vo laikraščio "Vai-
dylos" kainą. Kas
prisijus 25 c. gaus
laikraštį "Vaidylą"
per visus metus.

Vaidyla" yra didelio formato, su
puikiais paveikslais; tikras darbinin-
kų laikraštis. Eina jau antri metai;
nėra leidžiamas dėl pelno, tik dėl pe-
gerinio darbininkų buvio. Kurie ir
mažai dirbate galite užimokėti tokią
mažą prenumeratą. Siųsdami pi-
ginus adresuokite taip: (18)

"VAIDYLA,"
1334 S. 48th ave., Cicero, Ill.
Nesiekit marškėnis, bet idėkite
25c. įvyznoję popierion ir tuoj pasieki-
kite. Ši kaina ilgai nebus skubinkite.

Agentu ir Biznierių atyda.

Visokios Knygos, Popieriai Lai-
kams rašyti, Britvos pustai, Paten-
tuotos Gyduolės, Trejos Devynės,
parduodame tik Wholesale agen-
tams ir stornikams ir duodame didė-
lį nuosimtį.

Kataliogrą prisijunčiame biznie-
riams dykai. Adresuokite: (19)

The Lithuanian Mail Order House
3358 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALINGA MERGINA ANT
TARNYSTĖS

Darbas lengvas. Su motere apsi-
valyti kambarius ir padėti dirbti
krautuvių prie šaltų gerimų ir šalt-
tos košės (aiskrimo). Mokeskis nuo
\$12.00 iki \$16.00. Darbas ant visa-
dos. Norinti vaikščioti Subatoj ir
Nedėlioj — neprivalo atsisauki, taip-
gi ir suvis jauna. Platesnių žinių
kreipkitės šiuo adresu: (17)

K. Lideka,
306 Hamilton ave., Duquesne, Pa.

REIKALINGA:— Moteris ir mer-
gaitės prie dirbimo guminių čerky-
kų. Sveikas, švarus ir nuolatinis
darbas per visus metus, ir augstos
algos. Anglų kalba nereikalinga.
nes čia dirba daugybė lietuvių. Mu-
sų dirbtuvė yra didžiausia ir ge-
riausia įtaisyta visam pasauliui.

THE B. F. GOODRICH COMPANY,
AKRON, OHIO.

REIKALINGI AGENTAI.

Kiekvienas vyras gali uždirbti nuo
\$12.00 iki 20.00 į dieną ir daugiau
parduodamas "The Vapor Gas Bur-
ners," nes yra naujauisio mechaninio
išradimo. Dėl platesnių žinių kreip-
kitės arba atsilankykite į Wisconsin-
no valstijos pas State Agentą: (19)

THE KEROSENE SPECIALTY CO.
612 6th street, Racine, Wisconsin.

Reikalaujam Agentų

Turime išdirbę daugybę visokių
lengvai išparduodamų su geru užda-
biu, užpatentuotų, naujauisio išra-
dimo. Atsisaukit pas: (19)

INTERNATIONAL NOVELTY CO.
A. 268 Lincoln ave., Utica, N. Y.

SVARBU FARMŲ
PIRKĖJAMS.

Bevažinėjant po įvairias valstijas
sutikau daugybę žmonių, kurie kla-
sia patarimo, kur but geriau pirkti
farmą? Kadangi nebuvo apkeia-
vęs tų valstijų, kuriose parsiduoda
jos, tai ir nedaviau patarimų. Bet
dabar pripažįstu gerankiausia pirkti
farmą Louisiana valstijoje, nes ten
derlingusia žemė, kurioje sėja du-
tių, vyklys per metus ir greičiausia
gali prisigyventi ir tapti turtingu,
negu kur kitur.

Todėl mes

HUMORISTIKA

Naujas išradimas.

Botanikas vieną dieną išėjęs tyrinėti augmenis, pri-rinko pusėtinai grybų ir parnešęs namon liepė tar-naitei juos sutaisyti vaka-rienei. Susėdus valgyti, jis tarė savo pačiai:

— Šiuos visus grybus aš specialiaiškai surinkau tau, Mariute.

— Visus man, ir man vie-nai juos visus suvalgyt? — sušuko ji linksmai.

— Žinoma, jog tau, — ta-rė jis.

— Tu brangiausias ange-le, koks tu geras! — apkabi-nus pabučiaavo jį ir pradėjo valgyti.

Ant rytojaus, botanikas klausia pačios:

— Maryte, kaip šianakt miegojai?

— Puikiai, brangusis.

— Ir visai nesirgai; vidu-rių neskaudėjo?...

— Žinoma, kad ne. Kam gi tu klausinėji?

— Ura-a-a! Aš vėl iš-tyriau naujos rūšies gry-bus, kurie nėra nuodingi.

Per mažai.

— Ko taip nuliudęs? — klausė žydą savo kaimyno, taipgi žydo.

— Nu, kaip busiu links-mas; tik ką dabar parda-viau ariui dviejų dolerių vertės siutą už 6 dolerius ir jis ne biskį nesidėrėjo; ot matai, dabar galėčiau sau sprandą nusisukti už tai, jog nepaprašiau nuo jo 12 dolerių.

Negalėjo but geresnis.

Kartą turtuolis, susijęs su draugu turtuoliu, kuris bu-vo labai šykštus ir vaikščio-jo apskuręs, bandė jį pertir-tinti, jog jam, milijonieriui, vaikščioti apskurusiam, yra gėda ir pasižeminimas. Pa-ėmęs jį už rankovės tarė:

— Aš stebiuosi, kaip ma-no draugas galite taip apsi-leisti, kad net apskurę vaik-ščiojat, budami toki turtin-gi.

— Aš visai neapskūręs! — atkirto šykštuolis.

— Kaip gi ne. Tik dirš-telkit į savo švarką. Atmin-kit, jog jusų tėvas puikiai redėsi.

— Nė kiek ne puikiau už mane.

— Tai va ir pasakė. Jo drabužiai buvo geriausio seikio ir puikiausiai pasiuti.

— O mano ar ne? Juk šis švarkas, kurį dabar tu-riau, paliktas tėvo, tai kaip galėjo jo būti geresnis už mano, jeigu čia tas pats?

Visi jie šventi.

Popas, atėjęs iš cerkvės, sako į savo pačią: "O dušy-te! Aš su Dievu kalbėjau ir Jis man sakė, kad aš esmi šventas! Tu mano patį šventą ir sunus Ivanas šven-tas; ir mūsų duktė Katrė šventą."

Iš kito kambario atsišau-kė liokajus: — "O aš ar šven-tas?"

Popas: — Tu visai nepri-guli prie mūsų šventos paka-lėnės ir nė kiek nesi šventas. Liokajus: — Juk aš su jū Katre praėjusią naktį susi-giminiavau.

Popas: (rusčiai) — Tylėk, tylėk, ty sukin syn, ir tu šventas.

Jonas: — Tu sakai, kad Elijošų nunešė į dangų su dušia ir kunu... Juk jis ten galėjo orą sutersti?...

Mikas: — Argi tu nieko jau nežinai. Juk jis prieš tai 3 dienas nevalgė.

J. Vytautas.

Korespondencijos

E. ARLINGTON. VT.
Klaidų atitaisymas.

Per redakcijos neapsižiū-rėjimą korespondencijoj iš E. Arlingto, "Kel." No. 14 padaryta klaidų, pasakyta: T. M. D. 183 kp., turi but — 188 kp. Vieno Komiteto na-rio pavardė turi but ne Juo-zas Alikaitis, bet Juozas Alikitas (Ir ši syk pavardė neaiški: negalima tikrai su-prasti, ar Alikitas ar Miki-tas? Red.) K. Baltrunaitė pasakyta šioje šalyj gimusi; ji nėra gimusi šioj šalyj, bet tik augusi.

S. Pašulnietis.

W. FRANKFORT, ILL.
Jau bus du metai kaip čia salinai panaikinti. Balan-džio 6 dieną buvo balsavi-mas, ar reikalingi saliniai, ar ne. Vienuolika balsų per-viršijo, kad — nereikalingi. Reiškia, mūsų miestelis pa-siliko vėl sausas.

T. K. P-nis.

W. FRANKFORT, ILL.
Lietuvių nekulturingu-mas.

Neseniai čia pas vieną vie-tos lietuvių buvo pasilinks-minimas, baltus, arba kaip paprastai lietuviai čia to-kiąs pramogas vadina — "kardašius." Baltus arba "kardašius" tai ne naujie-na ir neapsimokėtų apie jį nei rašyt. Bet norėtu pa-pasakoti, koki turi skirtu-mą frankfordiečių baltai su kitų vietų lietuvių pramo-gomis. Čia svetainių pasi-linksminimas nėra, tad lietuviai surengia sau pana-šius "kardašius" namie. Rengėjai "kardašių" išra-šo plakatus, išdaliną juos lie-tuviams užprašydami j pa-silinksminimą, užsisako po šimtą "baksų" alaus, po ke-lis dešetus galionų degtinės; užsiprašo muzikantus su barškučiais, bubneliais ir katarinkomis.

Prisirenka vaikinių su moterėlėmis (merginų nėra, vos tik dvi), muzikantai pradeda "griežti," vaikinai su moterimis šokti "tautiš-kus" šokių, o daugiausia "Tango," nors nemokėdami. Po pirmų šokių rengėjas "kardašius" užfundią 4—6 baksus alaus "free," o pa-kui turi gerti už savo pini-gus, — kóżna pora pašokus eina prie baro išsigerti po "drinksą." Kuomet ištusti-na 70—80 baksų alaus ir ke-lis galionų degtinės, tada prasideda jau ne "karda-šius," bet vališius, kur vil-ną velia. Vaikinai su mote-rėlėmis apsiėmė, apskal-tunavę varteliojasi po ne-tinkamas vietas siulydami dar net po \$25.00, ir toki ge-ri laikai ir puikus pasilinks-minimai traukiasi net per ištisą naktį, iki nepradedą švisti. Nekartą pasitaiko, kad nekurių moterėlės parsivadina vaikus net į savo namus, kuomet nebuna vyrų namie.

Štai kaip neseniai viena moterėlė padarė: parsiva-dino du nauju burdingieriu į savo namus ant trumpos ir meilios nakvynės; kuomet burdingieriai su savo meilu-žet apsinakvojo ir plynė tuo-met parnešė namo "burding-bosį" neparankioje valan-doje. Pranyko susyk visas saldus miegas. Kas ten iš-tikrųjų buvo, pašaliniam žmogui sunku būtų įspėti? Vienas dalykas neabejotina;

buvo karšta, labai karšta "burdingbosiu," nes turėjo su naujais burdingieriais kovą. Žodžiu sakant "bur-dingbosis" pralaimėjo mu-šį ir turėjo greitai pasitrau-kti su uždėtais juodais aky-niais. Iš dalies, galėtų pa-liudyti ir kaimynai, kurie nėra visai kurti.

Šalin toki barbariški "kar-dašiai," žeminantie lietuvų vardą!

Redakcijos atsakymai.

Korespondentams. — At-siprašome visų savo gerbia-mųjų korespondentų, kurių korespondencijų negalėjo-mė įdėti į šį numerį. Išlei-džiant Gegužinį numerį su-sirinko daugybę svarbesnių raštų ir korespondencijoms mažai teliko vietos. Svar-besnius idėsime sekancian numerin.

KAS NORITE TURĖTI DRUTUS IR DIDE-LIUS PLAUKUS?

Jei jusų plaukai slenka ar visai jau nuslinko, tai atsisaukite kuonogreičiausiai pas mane, o aš su pagalba man žinomų gydytojų sustabdysiu slinkimą ir nuplikusius atauginsiu ir labai trumpą laiką. Pleiskan-as taipgi išgydau. Norint kokio nors atsakymo, reikia prisiųst stampą už 2 centus.

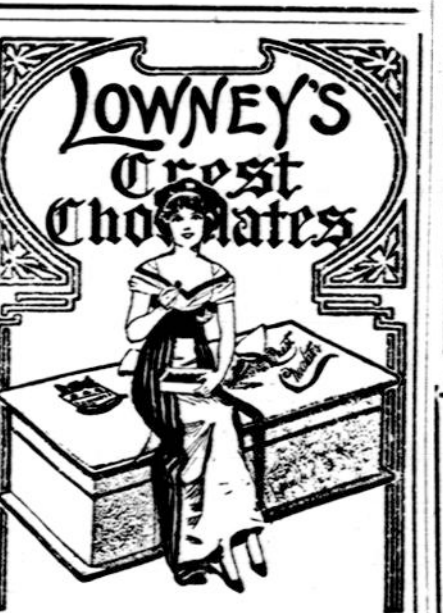
L. J. PAULASKAS
(Barzdakutys)
152 Millbury Street, Dept. 12,
WORCESTER, MASS.

Veliausios Žinios apie karę.

Visi ir visur dabar kalba daugiausia apie KARE. Suprasti karę geriau galima iš paveikslų, gvyai perstatantių visas jos baisybėnes. Mes užlaikome visus įdomiausius paveiks-lus, pieštus geriausių taylorių ant karės lauko, padaryti ant storos po-pieros, vandeniniai dažais, 16 colių pločio ir 20 lėrio, tik už 25c. su pri-siuntimu. Myliniems dailę jaunika-čiams, pasiūsiame 5 dailiausias artis-tiskas reprodukcijas taylorių ir vie-na didelį "September Morning" už \$1.00 su prisintimu.

INTERNATIONAL
NOVELTY CO.
268 Lincoln Avenue,
Utica, N. Y.

AR NORI, KAD MYLETU MĖRGINA?
Jeigu nori, tad pasipiešk

LOWNEY'S
CREST KENDŽIŲ
Jei niekad nepamirš jū, nes kėndžiū gardumas priverčia jū jū mylėt. Reikalaukit visur ir visada Lowney's Crest Kendžiū. Jeigu negali gauti kitur, tai pri-ėsk žums doleri, o gausi vie-ną svarą geriausių Amerikoj iš-ėrtu kėndžiū.
K. ŠIDLAUSKAS
Generališkas agentas Bostonui
226 Broadway,
So. Boston, Mass.

M. Gallivan Co
Užlaik. geriausių
Eliq. Vyna, Likierius ir
kitokius gardžius gerimus
o taipgi ir geriausio taha-ko Cigarus.
Meldžiame užėiti, o visados rasi gražų patarnavimą.
362 2nd st., So. Boston.

Mokiname Angliškai
Visose dalyse Amerikos ir Kanados
Vienintelė mokykla, kurioj kiekvienas gali šimti-ti Anglišką kalbą, labai trumpame laike, stot mo-kyklos naujais ir tobuliausias metodus. Moki-mame per laiškus, visose šalyse, už labai maia at-būrinimą; teipjau klesose dienomis ir vakarais. Jeigu nori šimtioki greitai Angli kalbą, ateik ar rašyk platiomis šilėmis.
American School of Languages
1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

Ar Nori
Gauti DYKAI dvi geras šukas ir Dideį Katagolį visokiu ma-gašiu siutų ir kitokių visokių daiktų, kurių tu labai nori. Atsi-ėsk savo pinigų aršų adresą ir už 6 centus stempų dū užsiėgimo prisintimu kash, o mes tauos 4 Katagolį ir šukas tau nusi-ėm DYKAI. Adresuokit:
JUOZAS J. SZLIKAS,
(MAGIKAS)
3261 S. Halsted St. Chicago, Ill.

IRATEJO LINKSMAS PAVASARIS
su kvepiančiu oru, kada ir žolynai džiaugiasi, sveikindami malonius sau-lės spindulius. Kiekvienas sveikas žmogus širdingai sveikina pavasarį, kaip jaunikaitis savo mylimą merginą — džiaugsmingai. Vienok toks džiaugsmas nevisiems, nes jei esi nesveikas arba jautiesi kokias nors silpnības ligos, tad iki neprasalinai iš savo kūno sistemos tad džiaugiasi nelaimė, tai yra liga, kuri kaip akmuo savo sunkumu slops ir silpnības ligos, kaip žiemos įkirus šaltis vis labiau naikins sveikatą, ir todėl malon-pavasaris neduos tau jokios linksmybės iki neišvargsi iš savo organizmo ligos.

KAM SIRGTI IR VARGINTIS LIGOMIS — SILPNYBĖMS, jeigu gali būti išgydytas, kaip tūkstančiai kitų, kurie pirmiau kentė ligų silpn-ybes, o dabar jau džiaugiasi tomi geriausiu skarbū, tad yra su gera sveikata, nes linksmybės, ateitis ir laime tik sveikiesiems žydi.

IS TUKSTANČIŲ SVIEKŲ IR IŠGYDYTŲ ŽMONIŲ siuntia linke-jimus ir savo paveikslus, kaip džiaugsmas padėkavones; bet iš daugybės, dėlei mažumo vietos, nors keliata patalpiname.

GARBINGAS DAKTARIS: — Apturėtas liekarstas vartojant vis ir vis sveikata ejo geryn ir lengvyn nuo Jūsų tikrų galinčių gerų liekarstų, kaip sniegas nuo saulės spindulių nyko. Dabar jau pasilikau visai svei-kas, nes krūtine ir galva nustojo skaudėti, taipgi ir kosulys visai išnyko. Pirmiau buvau silpnas, sukluręs-sukumpęs, o per galybę augščiauio mokslo ir tikras liekarstas, pasilikau sveikas, stiprus vyras, dėkavojantis tik Philadelphia's M. Klinikui. Su guodme M. P. Sakalauskas, 3231 Emerald Ave., Chicago Ill.

J. Paskelnis, Box 227, Olean, N. Y. Mrs. G. Kailas, 1125-5th St., Sacramento, Cal. D. Burdzinskas, Box 729, Perry, N.Y.

Nemažiau yra dėkingas už išgelbėjimą sveikatos nuo įkirus ligos Juozas Galeskis, 22 Austin St., Norwood, Mass. Mrs. D. Karaseviciene, 63 Bank St., New Britain, Conn. Mr. K. Olaszewicz, 1444 Ross St., Camden, N. J. ir tūkstančiai kitų dėkavoja.

PHILADELPHIA M. KLINIKAS KAD APSHIMA, TAI IR IŠGYDO! Geresnių faktų nieks negali reikaldyti, ką užtvirtina dideles daugybės išgydyti.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
todėl greičiau ir geriau už kitus daktarus išgydo, kad cionai kiekvienam atsisaukiamis užrašo specialiaškai liekarstas iš geriausių granantotų medikamentų, ir todėl, kad prie Phila. M. Klinikio yra net keliatas Profesionalių Daktarų su augščiausiu mokslu.

JEITU ESI NESVEIKAS, bet nori pastoti sveiku ir laimingu, ir džiaugtis linksmu pavasariu, tad atsilankyk, o jeigu toli gyvenai, tad apra-šyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoje kalboje, kas kenkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagalbą sveikatai kaip tūkstančiai, kurie jau džiaug-iasi ir dėkavoja, nes cionai išgydo ir tuos, kurių kiti negalėjo išgydyti, kaip šviežias, taip ir užsienėjusias ligas nuo skaudėjimo: pečiuose, ran-kose, kojose, sparnuose, krūtine, strėnos, galvos, šonų; išėrimai spu-gais nuo blogo ir neįvyto kraujo, nuo saugžėjusio, skėlus nuoėgimo, nu-silpnėjimo, vidurių nėdirimo, greito pailsimo, nerviško, silpno ir nu-mažėjusio kraujo, užkrečiamų slapų lytiškių ligų. Širdies, kepenų, ink-ty, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo, slogų, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio, be operacijos, bet su liekarstoms, kurios tūkstančius išgydė. Taip-pat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių ligų, kurios užpuola varginimui žmonių VYRŲ ir MOTERŲ. Visada adresuok arba atsilankyk po šiuo adresu:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC, 1117 Walnut Street, Philadelphia, Pa.
VALANDOS: nuo 10 iki 4 ryto iki 4 po piet. Šventadieniais nuo 10 iki 3 val. Utarninkais ir Pėtnyčiomis nuo 10 iki 4 ryto iki 3 val. vak. Reikalaukit nuo Klinikio dovanai ir skaitykit knygą "DAKTARAS".

PASARGA: kurie daktarai negali išgydyti ligonių, gali kreiptis prie Klinikio, apturės rodą.

FARMOS, Geriausios FARMOS!

Pigiai parduodu geriausias gatavas Farmas su BUDINKAIS, SODNAIS IR UŽETAIS JAVAIMS. Farmų turu visokio didumo. Žemė molis su juodžemu ir molis su smėlžemu maišyta.

DERLINGIAUSIA ŽEMĖ — PIRMO SORTO, VISOKIEMS JAVAMS, SIENAMS IR SODNAMS.

Turiu daugybę farmų ir neisdirbtų. Žemę parduodu labai pigiai — ant lengviausių išmokėjimų. Žemę atsakanciai gera. Didžiausia Ame-rikoj Lietuvių fermerių kolonija, kur aš jau esu pardavęs 320 farmų lietuviams apeliokinėję miesto Scottville, Mason County, Michigan, kuris yra turtingiausias fermerių miestas visame Michigano state. Viduryj derlingiausių ir gražiausių lygių laukų žvirnioti keliai (plentai), upės ir ežerai, pilni žuvies.

SCOTTVILLE YRA LIETUVIŲ KOLONIJOS CENTRAS IR RANDASI ARTI PRIE MICHIGAN EZERO PORTAVO Miesto LUDINGTON. Turime geriausių transportaciją vandeniu laivais ir geležinkeliais; turime turgus javų, melynčias, bankus, bažnyčias, geriausias mokyklas ir visas vigažas. Broli Lietuvi, neklausyk kompanijų ir jų agentų ap-garsinimų, kurie vilioja žmones, kad pirktų jų smėlynus ir puštynes, ant tokių žemių yra vargingas gyvenimas. Atvažiuok pas mane į Scottville, Mich., aš turiu geriausių žemių su moliu, juodžemu ir maišytų žemių geriausio gatunko, kokių gali rasti Amerikoj apgyventame gražiausiame krašte. Nusipirkęs nuo manęs farmą pats ir tavo šeimyna džiaugsitės ir tapsi tuoj turtingu fermeriu. Norintieji pirkti gerų farmų, rašykite, tuoj gausite žemėlapi (mapą) Lietuvių Kolonijos ir Farmų Katagolą. Adresas:

ANTON KIEDIS,
Peoples State Bank Bldg.,
Scottville, Michigan.

Akušerka
Palaigusi kursą Woman Medical College, Baltimore, Md.
Pasekmingai atlieka savo darba — ta upjūsiu lėdję; o uolupis etid sokias rodas ir pagalbą įvaliosose moterų ligose.
F. Stropienė 6 Loring str., arti E ir 7 st.
SO. BOSTON, MASS.

El. Vyrui, Visi Pas
YUDEIKOI
Jis užlaiko gerą Restauraciją, vi-sokias rūšies Alaus, Degtinės, Vyno ir Cigarų.
Pirmiausia ir parankiausia vieta lietuviams.
304 Broadway ir 259 D Streets
SO. BOSTON, MASS.

12 POPIERŲ DYKAI
Popieros laisksam rašyti su viso-kiais gražiais paveikslais ir su tam pritaikančiomis dainelėmis, su silki-nėmis kvietkelėmis ir su visokiais pa-veiksliais, paauskuotais kraštais parsiėduoda labai pigiai: kas prisius 30c. pačtos markėmis, aplaiks 12 po-pierių su konvertais ir dar pridėsiu dovanų knyga — Pradinis Mokslas an-gliškos kalbos, 160 pusl., vertės 30c. Reikalaujam agento ir duodame gerą uždarbį. Adresuokit: (17)
MISS W. SORKIS,
1800 S. Peoria St. Chicago, Ill.

IRATEJO LINKSMAS PAVASARIS
su kvepiančiu oru, kada ir žolynai džiaugiasi, sveikindami malonius sau-lės spindulius. Kiekvienas sveikas žmogus širdingai sveikina pavasarį, kaip jaunikaitis savo mylimą merginą — džiaugsmingai. Vienok toks džiaugsmas nevisiems, nes jei esi nesveikas arba jautiesi kokias nors silpnības ligos, tad iki neprasalinai iš savo kūno sistemos tad džiaugiasi nelaimė, tai yra liga, kuri kaip akmuo savo sunkumu slops ir silpnības ligos, kaip žiemos įkirus šaltis vis labiau naikins sveikatą, ir todėl malon-pavasaris neduos tau jokios linksmybės iki neišvargsi iš savo organizmo ligos.

KAM SIRGTI IR VARGINTIS LIGOMIS — SILPNYBĖMS, jeigu gali būti išgydytas, kaip tūkstančiai kitų, kurie pirmiau kentė ligų silpn-ybes, o dabar jau džiaugiasi tomi geriausiu skarbū, tad yra su gera sveikata, nes linksmybės, ateitis ir laime tik sveikiesiems žydi.

IS TUKSTANČIŲ SVIEKŲ IR IŠGYDYTŲ ŽMONIŲ siuntia linke-jimus ir savo paveikslus, kaip džiaugsmas padėkavones; bet iš daugybės, dėlei mažumo vietos, nors keliata patalpiname.

GARBINGAS DAKTARIS: — Apturėtas liekarstas vartojant vis ir vis sveikata ejo geryn ir lengvyn nuo Jūsų tikrų galinčių gerų liekarstų, kaip sniegas nuo saulės spindulių nyko. Dabar jau pasilikau visai svei-kas, nes krūtine ir galva nustojo skaudėti, taipgi ir kosulys visai išnyko. Pirmiau buvau silpnas, sukluręs-sukumpęs, o per galybę augščiauio mokslo ir tikras liekarstas, pasilikau sveikas, stiprus vyras, dėkavojantis tik Philadelphia's M. Klinikui. Su guodme M. P. Sakalauskas, 3231 Emerald Ave., Chicago Ill.

J. Paskelnis, Box 227, Olean, N. Y. Mrs. G. Kailas, 1125-5th St., Sacramento, Cal. D. Burdzinskas, Box 729, Perry, N.Y.

Nemažiau yra dėkingas už išgelbėjimą sveikatos nuo įkirus ligos Juozas Galeskis, 22 Austin St., Norwood, Mass. Mrs. D. Karaseviciene, 63 Bank St., New Britain, Conn. Mr. K. Olaszewicz, 1444 Ross St., Camden, N. J. ir tūkstančiai kitų dėkavoja.

PHILADELPHIA M. KLINIKAS KAD APSHIMA, TAI IR IŠGYDO! Geresnių faktų nieks negali reikaldyti, ką užtvirtina dideles daugybės išgydyti.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
todėl greičiau ir geriau už kitus daktarus išgydo, kad cionai kiekvienam atsisaukiamis užrašo specialiaškai liekarstas iš geriausių granantotų medikamentų, ir todėl, kad prie Phila. M. Klinikio yra net keliatas Profesionalių Daktarų su augščiausiu mokslu.

JEITU ESI NESVEIKAS, bet nori pastoti sveiku ir laimingu, ir džiaugtis linksmu pavasariu, tad atsilankyk, o jeigu toli gyvenai, tad apra-šyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoje kalboje, kas kenkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagalbą sveikatai kaip tūkstančiai, kurie jau džiaug-iasi ir dėkavoja, nes cionai išgydo ir tuos, kurių kiti negalėjo išgydyti, kaip šviežias, taip ir užsienėjusias ligas nuo skaudėjimo: pečiuose, ran-kose, kojose, sparnuose, krūtine, strėnos, galvos, šonų; išėrimai spu-gais nuo blogo ir neįvyto kraujo, nuo saugžėjusio, skėlus nuoėgimo, nu-silpnėjimo, vidurių nėdirimo, greito pailsimo, nerviško, silpno ir nu-mažėjusio kraujo, užkrečiamų slapų lytiškių ligų. Širdies, kepenų, ink-ty, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo, slogų, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio, be operacijos, bet su liekarstoms, kurios tūkstančius išgydė. Taip-pat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių ligų, kurios užpuola varginimui žmonių VYRŲ ir MOTERŲ. Visada adresuok arba atsilankyk po šiuo adresu:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC, 1117 Walnut Street, Philadelphia, Pa.
VALANDOS: nuo 10 iki 4 ryto iki 4 po piet. Šventadieniais nuo 10 iki 3 val. Utarninkais ir Pėtnyčiomis nuo 10 iki 4 ryto iki 3 val. vak. Reikalaukit nuo Klinikio dovanai ir skaitykit knygą "DAKTARAS".

PASARGA: kurie daktarai negali išgydyti ligonių, gali kreiptis prie Klinikio, apturės rodą.

FARMOS, Geriausios FARMOS!

Pigiai parduodu geriausias gatavas Farmas su BUDINKAIS, SODNAIS IR UŽETAIS JAVAIMS. Farmų turu visokio didumo. Žemė molis su juodžemu ir molis su smėlžemu maišyta.

DERLINGIAUSIA ŽEMĖ — PIRMO SORTO, VISOKIEMS JAVAMS, SIENAMS IR SODNAMS.

Turiu daugybę farmų ir neisdirbtų. Žemę parduodu labai pigiai — ant lengviausių išmokėjimų. Žemę atsakanciai gera. Didžiausia Ame-rikoj Lietuvių fermerių kolonija, kur aš jau esu pardavęs 320 farmų lietuviams apeliokinėję miesto Scottville, Mason County, Michigan, kuris yra turtingiausias fermerių miestas visame Michigano state. Viduryj derlingiausių ir gražiausių lygių laukų žvirnioti keliai (plentai), upės ir ežerai, pilni žuvies.

SCOTTVILLE YRA LIETUVIŲ KOLONIJOS CENTRAS IR RANDASI ARTI PRIE MICHIGAN EZERO PORTAVO Miesto LUDINGTON. Turime geriausių transportaciją vandeniu laivais ir geležinkeliais; turime turgus javų, melynčias, bankus, bažnyčias, geriausias mokyklas ir visas vigažas. Broli Lietuvi, neklausyk kompanijų ir jų agentų ap-garsinimų, kurie vilioja žmones, kad pirktų jų smėlynus ir puštynes, ant tokių žemių yra vargingas gyvenimas. Atvažiuok pas mane į Scottville, Mich., aš turiu geriausių žemių su moliu, juodžemu ir maišytų žemių geriausio gatunko, kokių gali rasti Amerikoj apgyventame gražiausiame krašte. Nusipirkęs nuo manęs farmą pats ir tavo šeimyna džiaugsitės ir tapsi tuoj turtingu fermeriu. Norintieji pirkti gerų farmų, rašykite, tuoj gausite žemėlapi (mapą) Lietuvių Kolonijos ir Farmų Katagolą. Adresas:

ANTON KIEDIS,
Peoples State Bank Bldg.,
Scottville, Michigan.

J. MATHUS
Geriausias Lietuvių
SALONAS IR RESTAURACIJA
Sveiki geriausias rūšies gėrimai ir užkandžiai. Patarnavimas prie-lankus. Parankiausia lietuviškas užieiga.
J. MATHUS
342 Broadway, So. Boston, Mass.

Dr. B. G. WERNICK
LIETUVIŠKAS D-RAS
Gydo visokias vyrų, moterų ir vaikų ligas; net ir chroniškas ligas. Priėmimo valandos: nuo 1 iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 9 vakare. Telefonas. (37)
259 Hannover st., Boston, Mass.

Keliaujantis Kriaučius
Siuvam visokius MOTERIŠKUS ir VYRIŠKUS: Rubus. Taipgi pa-duodam tavorus yrdais kitiems kostumieriškims kriaučiams arba šip ypatomas, kurie pareikalauja. Visokį tavorą perkant pas mane galit aut pigiau. Ašvažinėju po Mass. ir Conn. valstiją ir ant pareikalavimo pribun, visur.
K. P. ŠIMKONIS,
7 Columbia st., Holyoke, Mass.

„Karė — kainos sumuštos — Karė“ Viskas už \$5.95

MUSŲ NUOSTOLIS, TAI MUSŲ LAIMĖJIMAS. PINGAI NERMI KALAUJAMI. MOKAMA DAIKTUS ATSIEMUS, JEIGU JIE PATIKS. Perdaug turim gerų tavorų. Išduodam tūkstančius dolerių dovanoms supa žindimui žmonių su musų tavorais. Bet tik per apribotą laiką mes duodi me šita dailiai išrašytą auksoatą laikrodį, moterišką arba vyrišką, su gerais viduriais ir ant gerų akmenų už \$5.95, ir visus skutimosi prietais sus iš 4 dalykų, o taipgi lengvėlis, žiedas, fontaininė plunksna, dežė Ha vanos cigarų ir ant 7-nių šuvių nikeliuotą revolverį — DYKAI PILNA! GVARANTUOTA. Kitur tie daiktai parsiėduoda po \$25.00. SPECIALIE PASIULIJIMAS: Pakol tavorų yra. Atsiųskit šita apgarsinimą ir savą adresą, o mes nusisime visus 10 daiktų pasiūžėjimui ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir ekspreso lėšas. Užsakyk šian dien, o sutapsiui pinigų.

EXCELSIOR WATCH CO. CHICAGO, ILL.
DEPT. 990.

LIETUVIŠKA APIEKA
Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA

KORESPONDENCIJOS

MONTELLO, MASS.

Bažnyčioje šokiai ir šmeižimai.

Balandžio 19, "Patriotų dienoje," švento Kazimiero draugija surengė balių su prakalboomis ir kitokiais pamarginimais bažnyčioje. Bažnytinis choras dainavo lietuvių himną, dainavimas silpnas; buvo vaikų "drilis" (? Red.), atliko gerai.

Vietinis kun. U. paaiškino, kad iš South Bostono St. Vitaitis nepribus, ir savo vietą atsiuntė J. Dagį, (plakatuose buvo garsintas Vitaitis.) Štai ką kun. U. pasakė: "Kai aš atvykau į Montello, tai išrodė nei šis nei tas; bažnyčia buvo uždaryta, o dabar išrodė geriau!" Čionai turiu pasakyti: dabar išrodė nei šis nei tas, bažnyčioje rengiate šokius, balius ir žmones šmeižiančias prakalbas. Ant bažnyčios stovi didelis kryžius, o po kryžium katalikai "Tango" šoka. Reiškia linksmis, kad Kristus nukankintas ant kryžiaus! Ir da kun. U. sako: "Yra tokių, kurie nori šį surėdymą sugriauti, o naujo nežino (suprask, socialistai), o mes (kunigai) norim jį tobulinti, o ne griauti, nes apie naują nežinom." Taigi, ponai kunigeliai, pasidėkvojant jūsų nežinojimui, du tukstančiai metų kaip šis surėdymas tobulinat, o darbininkų vargingas padėjimas eina sunkyn ir sunkyn! Tukstančiams grumojai bado mirtis! Socialistai sako, surėdymas netikęs ir jie žino apie naują sistemą ir supažindina su ja liaudį.

J. Dagis ką norėjo pasakyti, tai sunku išpėti. Girdi, socialistai besamoningi, B. Montvidas išmoko žmogžudystės nuo A. Montvido-Antonovo mokslo; Ba-gočius savo prakalboje pasisakė esąs vagis (koks šlykštus šmeižimas!). Iš to pasirodo, kad to vaikėzo galvoje gaidukai gieda.

Paskum kalbėjo kun. D. Išsyk žmoniskai, bet baigdamas prisivirė tokios košės, kad ir pats negalėjo valgyti. Kun. D. sakė: "Socialistai ima civiliską šliubą, jie nori gyventi, kaip gaidžiai su vištomis!"

Matote kiek kunigai suprantą apie socializmą, jie mano, kad ir socialistai taip nori savo pačias mainyti, kaip kunigai maino gaspades. Visai ne. Socialistai nežudo savo pačių ir pasenusių neišveja, o kunigai juk nekurię taip padarę (kun. Šmidtas, Richesonas ir kiti nesčias gaspades nužudė), jei kurios pasens, išrodo nebebrąžios, tai kunigai jas išvaro ir vėl pasisamdo jaunes, jie maino gaspades kaip čigonas arklius. Kun. D. toliau sako: "Tikėjimas yra dora, tikintieji dori, o socialistai ištvirkėliai virsta į žmogžudžius." Aš ant to užklausi: šiaip: kun. Macochas ir Šmidtas buvo žmogžudžiai, o juk jie tikintie, ar jie buvo dori? Kun. D. gis atsako, neva "išteisinio," "kun. Šmidtas buvo kvailas, tai tik vienas Macochas buvo netikęs iš tukstančių kunigų, o socialistų daug tokių" ir nuėjo nuo pagrindų.

Susirinkusių buvo karštų katalikų apie 200 yp.; daugiausia "nekaltų panelių," progresyviškų asmenų nesimatė. Aš norėjau atsakyti, bet tuli pradėjo staigti nešvarūs žodžiai, taip ir pasilikio. Todėl paaiškinsiu čionai: kun. Šmidtą dakrai pripažino nekvaliu, taigdu žmogžudžiu jau turim, o da štai "Crimes of Preach-

ers" parodo, 7 metų bėgyje Suvienuotose Valstijose buvo teisama už kriminališkus prasikaltimus 2053 kunigai. Vadinas, tokių Macochų turime nevieną, bet tukstančius, ar nepuiki kunigų, tikinčiųjų dora?

Šmeižė ir L. S. Fondą; tautiečius išvadino vėžiais, užtai, kad Brooklyn Seime bendrai veikė su socialistais. Girdi, L.S.F. siūnčia pinigų ypatoms, žydas Michelsonas tik ir žiuri per langą kokios ypatos eina, o musų Fon. (klerikalų) siūnčia į centrą. Tiesa kuniginis fondas siūnčia į davatų centrą, ten išdalina tuos pinigų bažnyčių ir klištorių taisymsi; isto nukentėjusiems nuo karės nėra naujos. O L.S.F. nusiuntė \$1,100 ir išdalino nukentėjusiems nuo karės. Nors kažin ką prasimanų — negali teisingo žmogaus apšmeižti, tai nors "žydu" iškolioja. Kur pas jus, kunigeliai, gėda pasidėjo?

Po tai šmeižimo ceremonijai prasidėjo šokiai. Aš išėjau laukan ir pradėjau ginčytis apie neteisingus šmeižimus; priejo "universiteto studentas," K. Česnulevičius ir prabilo į mane: "Tave lygšiol vadinau žmogum, bet dabar nevadinsiu, tu toks pat kaip B—nis kiau, tik susitikus duot tokią į snukį!" Tamsunam perkurstymo tik ir reikia; nestebėtina, kad drg. Per-kunas tapo sumuštas bei šliupas svaidytas kiaušiniiais. Juk tai vis per kunigų siundymus!

P. A. Vizbaras.

MARLBORO, MASS.

Europa užsakė 1,500,000 porų čėverykų.

Rice Hutchins Co. gavo nuo Europos kariaujančių valstijų naujų užsakymų ant 1,500,000 porų čėverykų, kurių turi padirbti per 89 dienas.

Minėta kompanija Mass. valstijoje turi 5 dirbtuves. Šiame miestelyje yra 3 dirbtuvės, kurios dabar dirba nuo 7 val. ryto iki 9 val. vakare. Tėčiau atvažiavusiems iš kitur darban negalima patekti, nes ir čia seniau buvo bedarbių armijos.

S. A. S.

CHICAGO, ILL.

L. Viešojo Knigyno vakaras.

Balandžio 18 d., kaip jau buvo "Keleivyje" minėta, buvo surengtas Stanford park'o svetainėje L. Viešojo knigyno vakaras. Pirmasai kalbėjo, p. Chmieliasukas, paaiškino naudingumą apšvietos ir ragino gyventi sątaikoj, netverti neapykantos prieš vienas kitą, bet aiškinti švelniu budu mokslą ir srovių pažiuras.

Antrasai kalbėjo P. Gri-gaitis; gražiai išaiškino mokslo vertę žmonijoje. Jisai sakė, kad Suvienuotose Valstijose negalima gyventi atsidavus vien Dievo valiai, kaip kad Lietuvoje žmonės gyvena; kvietė lankyti knygyną, skaityti ir susipažinti su šios šalies politika.

Gražiai padainavo Pr. Jakutis ir paskambino broliui Sarpaliui.

Deklamavo šios p-lės: E. Stikliutė, K. Paršiukaitė, V. Jonušaitė ir J. Lukšaitė; susirinkusiems deklamacijos gana patiko.

Pabaigoje "Sietyno" choras p. Lankelio vedamas sudainavo 3-tą dainą.

Žmonių buvo nemažai prisirinkę. Užsilaikymas publi-rai nepageriausias, nes buvo keletas "vyčių" (jų tarpe ir patsai raštininkas),

kurie ir kėlė tą visą betvar-kę, kalbėdamiesi tarp savęs. Jei sekanti sykį "vyčiai" pasirodys tokiais besarmaciais, be abejo, atsidurs už svetainės durų.

Šitas knygynas turi labai daug priešų, bet jo pasekmės iki šiol labai gražios. Patartina, kad pažangieji dr-jų nariai, agituotų savo draugijas prisidėti prie knygyno užlaikymo, kurios draugijos to kilito darbo da nėra parėmę.

A. Booben.

W. FRANKFORD, ILL.

Dėlei tilpusios korespondencijos "Kel." No. 14, apie kovą slaptoje smuklėje eina protestas. Kaip girdėjau, nekurię Orient'o lietuvių pyksta ir protestuoja, sako iš jų kaimelio (Orient'o) nedalyvavo nei vienas lietuvis tose peštynėse. Truputį turiu klaidą, bet ne tai labai yra svarbi. Teisybė, iš paties Orient'o kaimelio nebuvo nei vieno lietuvi tose peštynėse. Bet čia turiu priminti ir pasakyti visą teisybę, koki turi skirtumą orientiečiai su w. frankfortiečiais.

Minėtose peštynėse dalyvavo visi w. frankfortiečiai; bet jie čia yra persikyrę į dvi pusi. Viena didelė pusė lietuvių, kaip čia vadinama — miescionis, dirba W. Frankfort'e kasyklose. Kita-gi pusė lietuvių dirba Orient'e kasyklose; kaip jau buvo "Kel." minėta, kad Orient'as stovi nuo W. Frankfort'o 4 mylios. Į minėtas Orient'o kasyklas veža darbininkus garvežys. Tad juos čia ir vadina orientiečiais. Taigi už tokį menkietį, man rodosi, nereikėtų nei protestuoti, nei pykti.

T. P. Pribuvėlis.

PORTLAND, OREGON.

Bus darbo.

14 Balandžio čia buvo balsavimai, ar reikia Portlandui gerų kelių, ar ne; nu-balsavo, kad reikia. Dabar pažiūrėkime, ar bus darbininkams kiek naudos iš to. Man rodos, kad nebus nėjos naudos. Tiesa, gaus darbo keliatas šimtų žmonių, nes cemento kelius vedžios 70 mylių ilgio ir tam jau yra paskirta milijonas ir 250 tukstančių dolerių. Bet kas iš to, kad tą visą darbą atlikti paskyrė ir atidavė į 2-jų kapitalistų rankas.

Tie du žmonės galės sau pasilikti tiek, kiek jiems patinka ir mokėti darbininkams kiek jų loska, nes kuo pigiau samdys darbininkus, tuo daugiau paliks jų kišenė. Iš to suprantama, kad ponas J. B. Youn su ponu S. Benson nepasigailės gerai apgarsinti po visą Ameriką, kad priplauktų keliatą sykių daugiau darbininkų, negu jiems reikės, o tada mokės tokias algas, kad tik galėtų skurdžiai darbininkas pragyventi.

Už tai nepatariu lietuviams kolkas čionai važiuoti. Kada pradės dirbti, pranešiu "Keleivyj," kaip dalykai susidės.

Mamos sunus.

NORWOOD, MASS.

Vietos Lietuvos šelpimo Fondo Komiteto atsišaukimas.

Mes, vietos pažangesnioji visuomenė, jau surinkom Lietuvos sušelpimui aukų apie \$150.00 ir tikimės surinkti daug didesnę sumą. Ant 22 d. Gegužės rengiame iškilmingą balių su išlaimėjimu auksinio laikrodėlio.

Todėl prašome visų draugų tą dieną nieko nerenkti. Su pagarba V. L. Š. F. Komitetas.

"ŽIVILĖ"

Vieną didžiausių ir išpudingiausių veikalų, 5 veiksmų ir 8 atidengimų Nogornoskio tragediją, stato scenoje L. S. S. 162 kp. vaidintojai

Subatoj, 8 Gegužės {May}, 1915. 8 val. vakare.

LIETUVIŲ SVETAINĖJ

kampas E ir Silver Sts, South Boston, Mass.

ATEIKIT VISI PAMAITYTI, KAIP LIETUVIAI SENOVEJE KARIAVO!

Šis paveikslas parodo gudų išveržimą Naujapilės-pilim. Kada Liet. Kunigaikščio Karijoto kariuomenės vadas — Porajus, kad išliuosuoti savo mylimąją Živilę iš kalyjimo, kur ji tapo savo tėvo įmesta, už tai, kad pamylėjo žemesnės kilties vyrą, atveda pilin gudus, Živilę už išdavimą gudams pilies nuduria savo mylimą Parajų ir puolusi su lietuviais ant gudų išveja atgal juos iš pilies.

Kad parodžius kokias kares vedavo lietuviai senovėje ir dėl ko jos iškildavo, Bostono LSS. 162 kp. suma-nė sulosti pritaikintą karės laikui veikalą "ŽIVILĖ", kuris itin vaizdingai charakterizuoja lietuvių budą, jų karingumą ir tas karių audras, kurios nuolatos siautė po Lietuvai senovėje.

Tikimasi, kad gerb. publika atsilankius išsineš kuogeriausius išpuđžius.

BILJETŲ KAINA: 25c 50c. 75c. ir \$1.00

Bilietus galima pirkti išanksto "Keleivio" redakcijoj, ir pas LSS. 162 kuopos narius.

LSS. 162 KUOPOS VAIDINTOJAI.

Vortes \$10.00 Vyrų ar Moterų Raincoat tikrai už \$3.75

Tiktai per trumpą laiką!!!

MUSŲ NUOSTOLIS, JUMS NAUDA

Užsidarius Europos rinkoms, privertė išparduoti 10,000 Vyrų ir Moterų "Raincoat", už daug pigiau, negu prekiaavo jų padarymas. Ties plosčiai buvo daromi tik su tikslu kaip parduoti nepigiau, kaip 10 dolerių, jie yra geros medegos ir darbo, ruvosi ir pilko koto. Mes esam užtikrinti, kad jūs busit daugiau negu užganėdinti, kad mes prisijusim tą lietaus ploščių persitikrinimui, o jeigu nebusit užganėdinti, galėsit sugrąžinti, o mes grąžinsim pinigų. Pažymėk kokį nori, Moterišką ar Vyriską ploščių, ruvą ar pilką ir prisiskų stori per krutinę ir ilgi. (Mierą galima prisistat suženklintus ant šnūro). Nepareikš šią progą ir siusk šiuos dienų markėms, o mes prisijusim "Raincoat" tuojau. (Iš Kanados tur but užmokėta iš augsto).

!!!Tiktai \$3.75!!!

AMERICAN EUROPEAN RAINCOAT CO.

175 E. Broadway, New York City. (Dep. 11)

PERSERGĖJIMAS FARMŲ PIRKĖJAMS.

Gerbiamieji tautiečiai, kurie norite pirkti FARMĄ tai pirkit nuo pačių savininkų. Neklusykite agentų, kurie ima didelius nuosimčius nuo pirkėjų farmų. Arba praperciu. Aš gyvendamas lietuvių centre budamas farmeriu ir štorinku užlaikau vasarnamius, dėl vakacijų, tai daug žmonių pereina ir todėl daug persitikrinau kas kokias farmas parduoda arba išduoda ant randos. Aš patarnauju savo tautiečiams kuogeriausiais. Parodau daugybę visokių farmų keliuose pavietuose, gyvenamų farmų su triobomis ir sodais. Žemė gera, prie molio ir juodžemio ir arti didesnių ir mažų miestų, prie geležinkelio ir visokių išdirbyčių; prie upelių, ežerų ir gerų kelių. Farmos visokio didumo ir visokio brangumo. Galima pasirinkti kokią tik patinka ir nusipirkti nuo pačių savininkų daug pigiau ir teisingiau negu pas agentus. Farmas galima pirkti ant lengvų išmokėčių pagal sutartį su savininkais. Platesnių žinių klauskit laišku:

ANTANAS ZABELA, P. O. BOX 1 PEACOCK, MICH. Lake Co.

Lietuvizkas D-ras M. Zsolman.

7 Parmenter St. Boston, Mass.

Vienuolias ligas gydanį pasiekmingiausiai. Ateikit tiesiai pas mane! Treptais išgydys net neįtikėtinus atvejus! Mano durys atvistos visoms, kas ateis. Duok oš atesiu.

Ofiso valandos: Nuo 9 iki 11 ryte nuo 1 iki 2 ir 4 iki 8 vakare. Telephone 1967-3 Richmond 8 vakare. Teleph. Richmond 2622-R. Gyr. 155 Chestnut st., Chelsea Park.

JOHN KULBOK CAFE

Sveikas gyvas broli! Seniai matėmės, gal jau kur nors ir kitą miestą persikėlė?

O ne, da vis ta pat gyvena, bet senai traukė laudus ir ne-ANDU JONO KULBOKO.

O, broli, jau jis persikėlė į kitą vietą, ana ant kampo So. 1-mos ir Wythe ave.

Cabar jis ten įaisė visokius parankumus ir gražius kambarius nakvydos. Vasara kambariai vėsūs, o žiemą šilti. Todėl visiems gal patart atsilankyti į

JONO KULBOKO CAFE

291 Wythe ave., Brooklyn, N. Y. (21-5)

Ant 21 akmens

Geležinkelio laikrodis šriubeliu užsukamas, vyriško didumo, ant 20 metų skustuos su išrašytomis dubeltavomis viršais. Labai teisingai eina, skiriamas važiuojantiems žmonėms, kuriems reikia visuomet tikras laikas žinoti. Gwarantuotas ant 20 metų. Ypatingas pasiūlymas. Mes išsiųsim šį laikrodėlį ant kiekvieno adreso už \$5.75 C. O. D. ir persiuntimo kaštus su teise juma viską peržiūrėti. Jei busi neužganėdintas, nemokėk nė cento. Atsiminkite, jūs užmokėtumėt už tokį pat laikrodėlį apie \$25.00, jei pirktumėt kitur. Puikus auksuotas lenciugėlis ir kabutis dykai su kiekvienu laikrodėliu.

EXCELSIOR WATCH CO.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

Teisingiausia ir Geriausia APTIEKA

Sutaisom Receptus su didžiausia atyda, nežiurint ar iš Lietuvos atvežti ar amerikoniški Gyduoliu galite gauti, kokias tik pasaulijie vartoja, taipgi visados randasi lietuvių aptiekorius.

EDUARD DALY, savininkas

18 Broadway S Boston, Mass. Galite reikalauti per laiškus, o mes per ekspresą gyduoles atsiųsim.

25,000 Katalikų DYKAI

Užlaikau gramfonus su lietuviškomis dainomis. Koznas rekordas ka-tuoja tik 75c. Jeigu nori mano katalogo, tai prisistyk už 3c. paštinę stam-pa, o aptursi didelį ir puikų katalo-gą, kuriame ras visokių geriausių Armonikų, Skripkų, Triubų ir daugybę kitokių Muzikališkų Instrumentų Istorikų ir maldų knygų, kokių tik randasi lietuviškoj kalboj. Reikalaukite visokio tavoro pas tikrą lietuvi o gausite teisingus tavorus. Rašy-kite tokį adresą:

Gražių popierių gramatomas rašyti su puikaisiais apskaitymais ir dūnomis, su drukuotais aplink konver-tais, tuzinas 25c., penki tuzinai už 1 dolerį.

W. S. Waidelis

112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

J. ANDRIUŠIS

Geriausis lie-tuvis

Fotografistas

Trankiu paveikslus gra-žiai ir pigiai nežiurint skir-tumo oro. Ant kiekvieno tu-zino paveiklų

pridedam DOVANŲ vieng didelį. Esant reikalui einam fotografuoti į namus. Paveikslai artistiški!

J. ANDRIUŠIS

153 Broadway, So Boston, Mass.

20 VARTOTINŲ GEROS RUSZIES DOVANŲ LABAI DYKAI

GERAS GELEŽINKELIO LAIKRODIS TIK \$6.45

SPECIJALIS PASIULYMAS PER ŠIĄ SAVAITĘ. Kad parduot daug ir supažindint su mūs 14K PAAKSUOTU GELEŽINKELIO LAIKRODELIU, tad kiekvienas, kuris prisijus mums savo adresą ir 25c. štamponis rankpinių, o MES PRISIŪSIM TUOJAUS PUİKŲ LAIKRODELI, vyrišką ar moterišką, su gerai Geležinkelio stiliaus viduriais, ir kaip pried prie to mes duosime šiuos 20 vartotinių, geros rūšies dovanų visai DYKAI. Gražų lenciugėlį, sagatę rankogalių ir kalnierių guzikus, žiedą, pistines, fontaninę plunksną, plunksninį peilį, veidrodį, šukas, ventrilephone, budilniką, automatišką 6 šuviais revolverį, žirkles, britvą, pustomą dirg, mosties suoduką, šepetį ir gražų laikrodėliui baksuką. Apturėję ir persitikrind kad laikrodis ir dovanos tokios kaip garsinama, UŽMOKET LIKUSIUS \$6.20 UŽ LAIKRODĮ ir keliolika centų už persitintą prezentų kuriuos mes duodam dykai. Kitap Jūs galite nemokėt nė cento ir mes sugrąžinsim rankpinių. Naudokitės mūsų pasiūlymu ir duok užsakymą tuojau. (Iš Kanados tur but prisijusiami visi pini-gai kartų su užsakymu).

UNION SUPPLY COMPANY (Dept 1115) St. Louis, Mo.

Vietinės Žinios

BYLA LIETUVIŲ DRAUGIJOS SU PETRU VALUKONIŲ.

Pereitais metais Pijūšas Bogušas dirbo So. Bostono Lietuvių Labdarystės Draugijai prie taisyso namo, už ką Draugija nutarė užmokėti jam \$18.12. Draugijos pirmininkas ir protokolų sekretorius įsakė išduoti kiti \$18.12. Draugijai Bogušui ant tokios sumos čekį. K. Sidlauskas parašė čekį ir liepė Bogušui nueiti pas Tuinilą, kaip d-jos pirmininką, kad pasirašytų. Bogušas, kurs aiškinasi, kad jam reikėjo greitai pinigų, nėjo pas Tuinilą, bet nuėjo pas Petrą Valukonį ir parašė tą čekį išmainyti. Valukonis paėmė čekį ir užmokėjo Bogušui \$18.12. Tuinilai labai nepatiko, kad be jo parašo čekis buvo išmokėtas, todėl jis pavarė tarp sąvų sėbrų agitaciją, kad drįgtų to čekio neįmokėti. D-jos susirinkime dėl to čekio kilo didžiausias liarmas, bet Tuinila spyrėsi, kad čekis nebūtų išmokėtas. Pagaliaus Tuinilos šalininkai ėmė viršų ir nutarė čekio neįmokėti.

Valukonis, kuris Bogušui tą čekį išmainė, negalėdamas dabar gauti iš banko už tą čekį pinigų, patraukė D-ją teisman, kuris buvo 21 balandžio, 1915 ir užsibaigė tuom, kad D-ja turi išmokėti Valukoniui tuos \$18.12 ir apie \$40.00 teismo iškaščių.

Čia nenoroms reikia paklausti kas mokės tuos iškaščius, ar Tuinila su savo sėbrais, ar Draugija?

Reikia da paminėti ir vieną juokingą atsitikimą. Tuinilos advokatas, matydamas, kad jų reikalas stovi prastai, pasiūkė da "profesionalų žmogų" - lietuvišką "lojari" Howardą Kavaliauską, kuris turėjo pataisyti visą tautininkų reikalą. Šitas liudininkas turėjo but klausinėjamas po pietų, bet Tuinilos advokatas aiškino, kad po pietų jisai negalės ateiti. Teisėjas sako: all-right, tegul jis dabar pasako, ką jis žino.

Atsistojęs lietuviškas "lojari" už liudininką pradėjo pasakoti, ką jam sakė kiti, o tiems dar kiti ir t.t. Teisėjas matydamas, kad profesijoniškas žmogus ypatiskai nieko nežino, pavarė jį.

Po pietų "profesijoniškas" tautininkų žmogus vistiek sėdi teisme ir duoda saviškiems patarimus. Teisėjas tai matydamas, daro tautininkų advokatui pastabą: "Tamsta sakei, kad jūsų liudininkas neturi laiko, o aš matau, kad jis ir dabar čia sėdi."

Ir taip tautininkai pralaimėjo. Pralaimėjo ir da pridarė Labdarystės Dr-jai nereikalingų iškaščių.

Dr-jos pirmininkas, kuris visa šitą košę išvivė, apsimėizė ir p. K. Sidlauską, tvirtindamas draugijos susirinkime, kad Sidlauskas "neteisingai išrašo d-jos čekius." Dabar teismas pripažino, kad čekis buvo išrašytas teisingai.

Labdarystės Draugija turėtų iš tos lekcijos pasimokyti ir ateityje savo protu gyventi, bet ne tokių viršininkų klausyti.

Pakol socialistai veikė ir agitavo, tai Labdarystės Draugija per kiekvienas prakalbas surinkdavo po kelis šimtus dolerių ir gaudavo po keliasdešimt naujų narių. Į trupmą laiką draugija taip išaugo, kad nusipirko namą ir entuziškai buvo kuodidžiausias. Bet kaip tik draugiją paėmė į savo rankas tautininkai, tuojaus prasidėjo suirutė. Galų-gale pradėta jau po teismus taisyti.

Moteris su kudiškais ant pikiety.

Bostono rubsiuvių streikas vis dar nesibaigia. Darbininkai laikosi tvirtai ir tikisi, kad jie laimės. Dabar kovos centru yra Leopold Morse Co. Į pagalbą savo vyrams išėjo prieš šitą kompaniją ir moteris su mažais kudiškais. Pėtnyčioj ir subatoj ant pikiety galima buvo matyti jau daug moterų su vežimėliais, kuriuose jos atsivežė savo kudiškus. Norėta persitikrinti, ar kompanijos mušeikos ant kudiškių taip-pat užsipuls, bet kol-kas moterų su kudiškais da nemuša.

Morse kompanijos dabar dirba keliolika skebų. Senos unijos (United Garment Workers) vadovai klaidina vienok darbininkus tvirtindami, buk toj kompanijoj nėra jokio streiko.

Gegužinė šventė Bostone.

Dar primename, kad Bostone visų tautų darbininkai, vadovaujant Socialistų Partijai, rengia didžiausią 1 d. gegužės apvaikščių dieną, kuriame dalyvaus ir So. Bostono Lietuvių draugijos: Vytauto Dr-jos, Liet. Dukterų ir Sunų Dr-jos ir LSS. 60 kuopa.

Lietuvių maršavimas prasidės iš Socialistų svetainės 7:30 val. vakare; iš čia eis į Bostoną, kur susivienys su kitų tautų darbininkais.

Po demonstracijų Lorimer Hall'j (Tremont Temple), ant Tremont str., Bostone bus prakalbos. Kalbės L. Pruseika ir St. Michelsonas ir dainuos "Laisvės" ir "Birutės Kanklių" susivieniję chorai.

"Raudonosios Savaitės" programos.

Lietuvių Socialistų Sąjunga šimet vėl surengė "Raudonąją savaitę", kuri prasidės nuo 2 d. gegužės ir tęsis iki gegužės 9 d. Ši savaitė yra rengiama išaiškinimui liaudyj socializmo principu.

LSS. 60 kp. "Raudonosios Savaitės" metu rengia socialistų salėje ištisą eilę paskaitytų, prakalbų ir šiaip įvairių margų vakarų.

Pradžią kiekvieną dieną 7:30 val. vakare. Kiekvienos dienos programa bus sekanti:

2 gegužės: skaitys prelekciją D-ras F. Matulaitis.

3 gegužės: diskusijos temoje: "Ar tautininkai daugiau rupinasi tautos gerove, ar socialistai?"

4 gegužės: drg. M. Akelaičio prakalba.

5 gegužės: drg. Vl. Dubendrio paskaita temoje: "Socializmas ir darbininkai."

6 gegužės: "Keleivio" leidėjo, J.G. Gegužio prakalba.

7 gegužės: drg. N. Jonuškos paskaita temoje: "Meilė."

8 gegužės: LSS. 162 kuopos didžiausias vaidinimas. Lietuvių svetainėje, kampas E ir Silver gatvių, bus suleista vienas iš įspudingiausių lietuvių kalboje scenos veikalų, tragedija 5 veiksmuose ir 8 atidengimuose "ZIVILĖ."

9 gegužės: Socialistų svetainėje koncertas; bus suleista juokingiausi komedija: "Vienas iš mūsų tur apsimėizti."

Lietuviai, turėty atlankyti šias pramogas, kurie nori šitą naudingą išgirsti savo žinią.

Netoli Lynno nuo tilto nukrito į Saugus upę automobilus su 6 žmonėmis. Visi jie grįžo iš puotos ir, matomai, buvo išsigėrę.

Sustreikavo "Ice cream'o" darbininkai.

Bostono sustreikavo prieš nežmoniškas sąlygas "ice cream'o" dūdelių darytojai. Jų sąlygos buvo stačiai nepakeliamos. Pradedant sezono darbą reikėdavo užsistatyti \$25 kaucijos pas darbą. Dirbt reikėdavo po 17-18 valandų į dieną. Darbą pradėdavo 4 val. išryto. Galų-gale jiems numušė dar algą. Darbininkai matydami, kad kas sykis juos vis daugiau išnaudoja, pradėjo organizuoti ir sustreikavo. Streikan išėjo 11 dirbtuvių. Jie reikalauja visų pirmiausia unijos pripažinimo, paskui panaikinimo kaucijos, 9 valandų darbo dienos ir t.t.

Kooperacijų Konferencija.

Norwoodo Lietuvių Kooperacijos Bendrovė laikytame, 13 d. balandžio susirinkime, nutarė sušaukti Massachusetts valstijos Lietuvių Kooperacijų Konferenciją.

Suvažiavimui vietą paskyrė So. Bostone. Konferencijos reikalų sutvarkymui buvo išrinkta komisija, kuri galutinai ištyrė visąs apyptovas, nusprendė šaukti Konferenciją gegužės 23 d. š.m. Lietuvių Labdarybių svetainėje, kampas E ir Silver gatvių, So. Bostone, 12:30 val. dieną.

Todėl kviečiame šios valstijos visas Lietuvių Kooperacijos Bendroves ir Vartotojų Draugijas išrinkti po 3 delegatus (ne daugiau) ir prisijusti Konferencijai. Delegatai galėtų perstatyti savo Kooperacijų pageidavimus.

Konferencijos tikslu bus surasti būdą, kaip pasekmingiau galima būtų pritraukti plačiąją lietuvių liaudį prie remimo ir tvėrimo Kooperacijų.

Geistina buty, kad Kooperacijos, pirm Konferencijon delegatams susivažiuojant, apkalbėtų savo susirinkimuose apie įkurimą Mass. valstijoj Lietuvių Kooperacijų centro ir kitus svarbesnius klausimus.

Tikimės, kad nė viena iš L. Kooperacijų neatsisakys prisijusti Konferencijon delegatų.

Konferencijos rengimo komisija:

Jonas Pėža, Fabijonas Morkevičia, Vincas Kudirka.

Alekas Vaitkus nusižudė.

Praėjusį ponedėlį, 26 balandžio, žmonės parėję vakare iš darbo rado pasikorusį savo kambaryje Aleką Vaitkų, 50 metų amžiaus lietuvi, kuris gyveno po No. 157 Silver st., So. Bostone.

Vaitkus buvo dievobaimingas vyras ir labai mėgdavo gerti, todėl neskyk buvo areštuotas ir nelabai senai paleistas iš kalėjimo. Jis buvo vedęs, bet ir su pacia nelabai sutikdavo. Kaimynai sako, kad ir pereinot subatjoj jis skundėsi ant pačios, girdi, "pati pinigų neduoda, nėra už ką išsigerti, kiba reiks jau pasikarti."

Pereinot nedėlioj per mišias jisai karštai meldėsi, skaitė "Šventųjų Gyvenimą" o ponedėlyje jau nėjo darban ir vakare jį rado jau ant kilpos pasismaugusi. Žmonės dabar kalba, kad Vaitkus prisiskaitė šventųjų gyvenimų ir pats nutarė likti "muclninku."

Jis paliko tris vaikus, vyriausias apie 18 metų, o jausniausias apie 12 m. Vaikai jau dirba.

Pereinot ponedėlį vidudienyje plėšikai apiplėšė Jaimaica Plain geležinkelio stotį. Paėmė \$25.58.

Viltis raudonai vėliavai vėl užtemo.

Neseniai šitose skiltijose buvo rašyta, kad įstatymas, draudžiantis raudoną vėliavą, gali but atšauktas. Leģislaturaj, žemesniajam bute, buvo įneštas sumanymas, kuris draudė tik tokias vėliavas, ant kurių būtų priešingi organizuotai valdžiai parašai. Tas buvo taisykoma prieš anarchistus, bet socialistų vėliavos nekludė, nes visi šviesesni žmonės žino, kad socialistai organizuotai valdžiai visai nepriešingi, tik reikalauja, kad jį būtų teisingiau organizuota. Taigi, kada atstovų butas priėmė andai šitoki sumanymą. Socialistai nudžiugo, kad tarptautinės darbininkų vienybės vėliava vėl galės plėvėsuoti. Bet džiaugsmas buvo per anksti. Senatas šitą sumanymą dabar atmetė, o jo vieton priėmė Beano billių, kuris taip-pat, kaip senas įstatymas, draudžia visas juodas ir raudonas vėliavas, tik su tuo išėmimu, kad tokias vėliavas leidžiama vartoti tikybos ir apšvietos draugijoms. Vadinasi, kunigai galės raudoną vėliavą nešti, galės ją nešti ir Harvardo studentai, bet darbininkams-nevalia. Matot, ką reikiška, kada darbininkai neturi leģislaturaj savo atstovų.

Pereinot subatjoj So. Bostone sudegė ant L st. penkios dirbtuvės, kurios buvo vienoj didelėj medinėj triboj. Apie 200 žmonių neteko darbo. Nuostoliai siekia \$100,000.

Kertėj I ir E. Fourth gatvių plėšikai norėjo išplėsti aną vakarą bažnyčią. Policija vijosi juos kelis blokus, bet nesugavo.

Paskutinėmis dienomis Bostone labai daug žmonių apsirgo gerklės liga. Sveikatos biuras susekė, kad šita liga paeina nuo Miltono farmų pieno.

Panedėlyj, gegužės 3, 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėje bus Kooperacijos bendrovės susirinkimas. Nariai kviečiami susirinkti iki vienam.

D.L.K. Vytauto Draugijos susirinkimas šaukiamas yra nedėlioj, gegužės 2 d., 2-ą val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi nariai turite susirinkti, daug svarbių reikalų yra apsvartymui.

Sekr. M. Balčiūnas.

Vaikų Teatras ir šokiai.

Miko Petrausko naujai parašytas muzikališkas veikalas, vaikų operetė, "Tar-naitė Pamokė" Šios rūšies teatras, tai naujiene scenoje. Šį veikalą vaidins "Gabijs" Vaikų Choras, susidedas iš apie 60 vaikų, kuriuos mokina muzikoje pats komp. M. Petrauskas.

Bus pėtnyčioj, 30 balandžio, 1915. Teatras prasidės 8 val., šokiai—9 v. vakare. Lietuvių Svetainėj, kampas E. ir Silver sts., So. Boston.

Visus širdingai kviečia atsilankyti "Gabijs."

D-ras F. Matulaitis Sugrįžo Bostonan.

Šiomis dienomis Bostonan sugrįžo gerai žinomas dr-as F. Matulaitis, kuris praktikavo New York Post Graduate Hospitalj 6 mėnesius.

Sugrįžęs Bostonan d-ras Matulaitis atidarė ofisą po No. 419 Boylston st., netoli didžiojo miesto knygyno, gražiausioj ir švaresnioj Bostono vietoj ir ten priimėsi ligonius nuo 10-12 ryte ir nuo 7 iki 9 vakarais. Šventadieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

D-ras Matulaitis be kitų ligų dabar yra ir akių ligų specialistas. Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius.

Reikale lietuviai dabar galite kreiptis prie savo daktaro.

Pranešam Lietuviams

Jeigu kas norit gražių rinkotų, tai ateikit ir užsiorideliuokit pas lietuvi. Mes padarom gerai ir stipriai ant visokios miero ir ant visokios mados dėl vyru, moterų ir vaikų. (20)

SO. BOSTON RAINCOAT CO. 344 Broadway. So. Boston, Mass.

D. L. K. Vytauto Beno MUZIKOS MOKYKLA

Mokina ant visokių instrumentų. Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 6 val vakare. Norintieji pasimokyti muzikos ir prigulėt prie Beno atsilankykite šiuo adresu (19) 339 BROADWAY. SO. BOSTON. Beno Komitetas.

J. VALEIKA

FOTOGRAFISTAS

Traukiamie visokius paveikslus pigiai. Medžiam visus atsilankyti, užtikrinam kiekvienam kad busit mus darbu užgandinti.

J. Valeika F. Raulinaitis Co. 250 4th st., S. Boston, Mass

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA

Mokslas Muzikos prasidėjo Mokintis gali kiekvienas

Bus mokinama: dainavimo, teorijos muzikos, kompozicijos, piano, smuikos, cellos ir kitų muzikos instrumentų.

Dainavimo ar kompozicijos lekcijos — už dešimt lekcijų — 10 dol. Už smuiką, pianą ar kitus instrumentus, už dešimt lekcijų — 8 dol. Kiekviena lekcija tęsiasi po pusę valandos. Pinigus reikia įmokėt iškalno už dešimt lekcijų.

Adresas: 395 BROADWAY. SO. BOSTON. Room No. 1, Direktorius M. Petrauskas.

SEVERA'S MEDICATED SKIN SOAP (Severos Gydančias Odnis Muilas) puikus tai muilas visos šėmynos nariui. Kaštuoja 25 centus.

VANDENUOTAS IŠBĖRIMAS. "Malonėte pagarsini mano liaudies, kuriame praneša, kad Severos Odnis Muilas gyds mano skaudamą koją, kuri ilgą laiką buvo išsimačiusi ir apiburta vandenuotais išbėrimais. Patėpus kėletą kartų, koja išgyjo. Per 10 metų kentėjau ir nei Europos daktarai negalėjo pagelti." Mathyas Kotas, Box 53, Silverhill, Ala.

Jūsų aptiekorius užlaiko visokius Severos Preparatus. Butinai reikalaukite Severos. Neimkite jokių uždavotų. Negalėdami gauti užsisakykite tiesiai nuo W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

KNYGOS

"KELEIVIO" SPAUDOS

Sielos balsai. J. B. Smeltoriaus eilės. Knyga didelė su gražiais paveikais, popiera ir spauda graži, poezija užimanti 75c

Ta pati knyga gražiais apdar. 1.00

Dievo žmogus. Labai užimantis ir naudingas papasakojimas iš darbininkų gyvenimo 15c

Amerikoniškos Vestuvės. Driejų akty komedija, pajaukenti amerikiečių lietuvių vestuvės. Juokinga ir lengva perstatymui 10c

Delko žmogui reikia gerti ir valgyti? Parasė D-ras A. G-mus. Naudinga knyga kiekvienam 15c

Kurgi tas viskas nyksta? Pagal K. Kautskį parasė Z. Aleksa. Kiekvienam darbininkui, kuris nori plačiau suprasti dabartinį surėdimą reikėtų tą knygą perskaityti 10c

Seimyniškas lietuvių gyvenimas Jukėvičiaus dainos. Jei nori žinoti kaip senovėj lietuvių gyvena, tai perskaityk šitą knygą. Iš jos daisini, kada mūsų protėvių voga, motinos pardavdavo savo dukteris. Daisini, kad vyrai turėdavo daugelį pačių, o žmonos po kelia vyrus. Labai užimanti knyga. Su paveikais 35c

Ta pati apdaryta 50c

Nihilistai arba užmušimas caro Alek-sandro II. Tragedija trijos veikmės. Gražus teatrališkas veikalas ir nelabai sunkus perstatymui. Iš viso reikalaujamos 22 ypatos 25c

Žmogaus išsivystymas. Kaip ir iš kur atsirado ant žemės žmogus? Išsivystė iš beždionių nekurię sakok. Bet iš kur atsirado beždionė? Yra tai klausimai, kuriuos aiškiai ir nuosekliai išsiria knyga. Kiekvienas turėtų ją perskaityti. Ant gražios popieriaus, kalba lengva, su daugeliu paveikslų 35c

Ta pati apdaryta 50c

Zemė ir žmogus. Labai pamokinant knyga. Iš jos sužinosi, kaip žmogus gyveno žiljoj senovėj, kaip jis kovojo su gamta ir kaip civilizavosi. Kiekvienas turėtų ją perskaityti. Su paveikais 25c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Žemė ir žmogus. Labai pamokinant knyga. Iš jos sužinosi, kaip žmogus gyveno žiljoj senovėj, kaip jis kovojo su gamta ir kaip civilizavosi. Kiekvienas turėtų ją perskaityti. Su paveikais 25c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteikia labai suprantamą ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gauti pilietystę, kopierias 15c